C/2024/6789

13.11.2024 г.

ИЗВЕСТИЕ НА КОМИСИЯТА

ДОКУМЕНТ С НАСОКИ [1]

По отношение на Регламент (ЕС) 2023/1115 относно продуктите, несвързани с обезлесяване [2]

(C/2024/6789)

Съдържание

Страница

1. ОПРЕДЕЛЕНИЯ ЗА „ПУСКАНЕ НА ПАЗАРА“, „ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ПАЗАРА“ И „ИЗНОС“ ... 2
   - а) Пускане на пазара ... 3
   - б) Предоставяне на пазара ... 3
   - в) Износ ... 4
2. ОПРЕДЕЛЕНИЕ ЗА „ОПЕРАТОР“ ... 4
3. ДАТА НА ВЛИЗАНЕ В СИЛА И ГРАФИК ЗА ПРИЛАГАНЕ ... 5
4. НАДЛЕЖНА ПРОВЕРКА И ОПРЕДЕЛЕНИЕ ЗА „НЕЗНАЧИТЕЛЕН РИСК“ ... 6
   - а) Оценка на риска ... 7
   - б) Незначителен риск ... 8
   - в) Роля на търговците, които са МСП, и търговците, които не са МСП ... 9
   - г) Взаимодействие с Директивата относно дължима грижа на дружествата във връзка с устойчивостта ... 9
5. ИЗЯСНЯВАНЕ НА „СЛОЖНОСТТА НА ВЕРИГАТА НА ДОСТАВКИ“ ... 9
6. ЗАКОНОСЪОБРАЗНОСТ ... 10
   - а) Приложимо законодателство на държавата на производство ... 10
   - б) Надлежна проверка по отношение на законосъобразността ... 12
7. ПРОДУКТОВ ОБХВАТ ... 13
   - а) Изясняване — Опаковки и опаковъчни материали ... 13
   - б) Изясняване — Отпадъци и рециклирани продукти ... 14
8. РЕДОВНО ПОДДЪРЖАНЕ НА СИСТЕМА ЗА НАДЛЕЖНА ПРОВЕРКА ... 15
9. СЪСТАВНИ ПРОДУКТИ ... 16
   - а) Изисквания за предоставяне на информация ... 16
   - б) Надлежна проверка по отношение на съставни продукти: използване на съществуващи декларации за надлежна проверка ... 17
10. РОЛЯТА НА СХЕМИТЕ ЗА СЕРТИФИЦИРАНЕ И НА СХЕМИТЕ, ПРОВЕРЕНИ ОТ ТРЕТИ СТРАНИ, В ОЦЕНКАТА НА РИСКА И ОГРАНИЧАВАНЕТО НА РИСКА ... 18
    - а) Ролята на схемите за сертифициране и схемите, проверени от трети страни ... 19
    - б) Обща информация ... 21
11. ИЗПОЛЗВАНЕ ЗА СЕЛСКОСТОПАНСКИ ЦЕЛИ ... 22
    1. Въведение ... 22
    2. Изясняване на преобразуването на гори в земя, която не е предназначена за използване за селскостопански цели ... 23
    3. Определение на „гора“ ... 23

(1) Нищо в настоящия документ с насоки не заменя, нито замества прякото позоваване на описаните инструменти и Комисията не поема отговорност за каквато и да е загуба или вреда, причинена от грешки или твърдения, съдържащи се в настоящия документ. Само Съдът на Европейския съюз може да постановява окончателни решения относно тълкуването на Регламента.

(2) ОВ L 150, 9.6.2023 г., стр. 206, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1115/oj.

4. Определение на „използване за селскостопански цели“ и изключения 24

а) Изясняване на целите на селското стопанство 24

б) Изясняване на преобладаващо ползване на земята 26

в) Определение за „селскостопанските насаждения“ 26

г) Изясняване на „агролесовъдна система“ 27

5. Изясняване на земеползването в случай на множество видове земеползване на една и съща площ и на използването на поземлени регистри и кадастрални карти 27

ПРИЛОЖЕНИЕ I 37

ПРИЛОЖЕНИЕ II 44

ВЪВЕДЕНИЕ

В член 15, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2023/1115 за предоставянето на пазара на Съюза и за износа от Съюза на определени стоки и продукти, свързани с обезлесяване и деградация на горите, и за отмяна на Регламент (ЕС) № 995/2010 (наричан по-нататък „Регламент на ЕС относно обезлесяването“) се посочва, че Комисията може да разработва насоки, за да улеснява хармонизираното прилагане на Регламента.

Настоящият документ с насоки не е правно обвързващ; единствената му цел е да бъде предоставена информация относно някои аспекти на Регламента на ЕС относно обезлесяването. С документа не се заменят, допълват или изменят разпоредбите на Регламента на ЕС относно обезлесяването, с които се установяват правните задължения. Настоящият документ с насоки не следва да се разглежда изолирано; той трябва да се използва във връзка със законодателството, а не като самостоятелен референтен документ.

Настоящият документ с насоки обаче е полезен справочен материал за всеки, който трябва да спазва Регламента на ЕС относно обезлесяването, тъй като в него допълнително се изясняват специални части от законодателния текст; това означава, че той може да служи като насоки за операторите и търговците. Той може също така да служи като насока за националните компетентни органи и правоприлагащите органи, както и за националните съдилища в процеса на изпълнението и прилагането на Регламента на ЕС относно обезлесяването.

Въпросите, разгледани в настоящия документ, бяха обсъдени и разработени в сътрудничество с определени представители на държавите членки. Допълнителни въпроси могат да бъдат разгледани, след като има по-голям опит в прилагането на Регламента на ЕС относно обезлесяването, и в такъв случай документът с насоки ще бъде преразгледан съответно.

Във връзка с всички въпроси, разгледани в настоящия документ с насоки, следва да се отбележи, че в съответствие със съображение 43 определенията в Регламента се основават на работата на Организацията на ООН за прехрана и земеделие (ФАО), Междуправителствения комитет по изменението на климата (IPCC), Програмата на ООН за околната среда (UNEP) и Международния съюз по опазване на природата (IUCN).

Принципът на пропорционалност е един от общите принципи на правото на Съюза, който се прилага при тълкуването и прилагането на законодателството на Съюза ([3]). За прилагането на разпоредбите отговарят държавите членки.

1. ОПРЕДЕЛЕНИЯ ЗА „ПУСКАНЕ НА ПАЗАРА“, „ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ПАЗАРА“ И „ИЗНОС“

Съответно законодателство: *Регламент на ЕС относно обезлесяването — член 2 — Определения*

Задълженията на операторите, които се прилагат съгласно член 4, влизат в действие, когато съответните продукти са предназначени да бъдат „пуснати на пазара“ или са „пуснати на пазара“, или се „изнасят“. Задълженията на търговците, които се прилагат съгласно член 5, влизат в действие, когато съответните стоки или съответните продукти са предназначени да бъдат „предоставени на пазара“ или са „предоставени на пазара“ (вижте също глава 4, буква в) от настоящия документ са насоки).

([3]) За допълнителни подробности, свързани с изпълнението, моля, вижте също често задаваните въпроси, които са на разположение тук: Прилагане на Регламента относно обезлесяването — Европейска комисия (europa.eu)..

Преглед на сценариите, съдържащ обяснение на задълженията на операторите и търговците, които са МСП и които не са МСП, когато пускат или предоставят на пазара на Съюза или изнасят от пазара на Съюза съответни продукти, е предоставен в приложение I към настоящия документ с насоки. Със сценариите също така се демонстрират промените в задълженията по отношение на операторите надолу по веригата на доставки, които са МСП (член 4, параграф 8), и по отношение на операторите и търговците, които не са МСП (член 4, параграф 9).

а) *Пускане на пазара*

Съгласно член 2, точка 16 съответна стока или съответен продукт е „пуснат на пазара“, ако е предоставен на пазара на Съюза **за първи път**. Съответните стоки или съответните продукти, които вече са били пуснати на пазара на Съюза, не са обхванати тук. Понятието „пускане на пазара“ се отнася за всяка отделна съответна стока или за всеки отделен съответен продукт, а не за тип продукт, без оглед дали е произведен като отделна единица, или серийно.

б) *Предоставяне на пазара*

Съгласно член 2, точка 18 съответен продукт се „предоставя на пазара“, ако е **доставен**:

— **на пазара на Съюза за дистрибуция, потребление или използване** — това означава, че съответният продукт или съответната стока трябва да присъства физически в ЕС, да е добит (добита) или произведен (произведена) в ЕС, или да е внесен (внесена) в ЕС и поставен (поставена) под митнически режим „допускане за свободно обращение“. По отношение на съответните продукти, внесени в ЕС, те не придобиват статут на „съюзни стоки“, преди да бъдат въведени на митническата територия на Съюза и допуснати за свободно обращение от митниците. Съответните продукти, поставени под други митнически режими, различни от „допускане за свободно обращение“ (напр. митническо складиране, активно усъвършенстване, временен внос, транзит), не се считат за пуснати на пазара съгласно Регламента на ЕС относно обезлесяването; ***и***

— **в процеса на търговска дейност** — това означава дейност, която се извършва в контекста на стопанската дейност. Търговските дейности могат да бъдат срещу заплащане или безплатни. Както доставката на нетърговски потребители, така и дейностите, при които не се извършва плащане в замяна, попадат в обхвата на Регламента на ЕС относно обезлесяването (напр. за дарения или за безвъзмездни дейности). В Регламента не се налагат изисквания към нетърговските потребители, тъй като личната употреба и потребление са извън обхвата на Регламента на ЕС относно обезлесяването.

Следователно следва да се разбира, че „**предоставяне на пазара**“ настъпва, когато търговец доставя съответни продукти на пазара на Съюза както i) за дистрибуция, потребление или използване, така и ii) в процеса на своята търговска дейност.

Следователно следва да се разбира, че „**пускане на пазара**“ настъпва, когато оператор предоставя съответен продукт на пазара на Съюза i) за дистрибуция, потребление или използване, ii) за първи път и iii) в процеса на своята търговска дейност.

Взети заедно, определенията на „оператор“ (член 2, точка 15 от Регламента на ЕС относно обезлесяването) и на „в процеса на търговска дейност“ (член 2, точка 19 от Регламента на ЕС относно обезлесяването) предполагат, че по отношение на всяко лице, което пуска съответен продукт на пазара:

а) за разпространение до търговски или нетърговски потребители, което означава например за продажба или безплатно (например като мостра),

б) за целите на обработването или

в) за използване в стопанската дейност на самото лице,

ще се прилагат изискванията за надлежна проверка и че то трябва да представи декларация за надлежна проверка, освен ако не се прилага опростяване (вж. член 4, параграфи 8 и 9 от Регламента на ЕС относно обезлесяването).

Следователно следва да се разбира, че „**съответни продукти, въвеждани на пазара**“ са налице, когато съответните продукти едновременно:

— са декларирани за поставяне под митнически режим „допускане за свободно обращение“ и са предназначени да бъдат пуснати на пазара на Съюза. Само продуктите, допуснати за свободно обращение от митниците, се считат за пуснати на пазара на Съюза. Други митнически процедури, различни от „допускане за свободно обращение“ (напр. митническо складиране, активно усъвършенстване, временен внос и т.н.), не попадат в обхвата на Регламента на ЕС относно обезлесяването, и

— не са предназначени за лична употреба или потребление в рамките на митническата територия на Съюза. По отношение на продуктите, предназначени за лична употреба или потребление (напр. от физическо лице, което носи такива продукти от пътуване извън ЕС за лична употреба или потребление), не се прилага Регламентът на ЕС относно обезлесяването.

в) *Износ*

Съгласно член 2, точка 37 „износ“ се отнася до митническия режим износ, предвиден в член 269 от Регламент (ЕС) № 952/2013 ([4]), и се отнася до съюзните стоки, предназначени да бъдат изведени от митническата територия на Съюза.

Член 269 от Регламент (ЕС) № 952/2013 гласи, че режимът износ не се прилага за: а) стоките, поставени под режим пасивно усъвършенстване; б) стоки, изведени от митническата територия на Съюза, след като са били поставени под режим специфична употреба; в) стоки освободени от ДДС или акциз, доставени като самолетни или корабни доставки, независимо от местоназначението на самолета или кораба, за които се изисква доказателство за такава доставка; г) стоки, поставени под режим вътрешен транзит; д) стоки, изнесени временно от митническата територия на Съюза в съответствие с член 155 от Регламент (ЕС) № 952/2013.

Реекспортът, предвиден в член 270 от Регламент (ЕС) № 952/2013, е извън обхвата на Регламента на ЕС относно обезлесяването. Реекспортът в това отношение означава, че съответната стока или съответният продукт не е придобил статут на „съюзна стока“ и е изведен от митническата територия на Съюза след подаване например на декларация за реекспорт.

Следователно следва да се разбира, че „извеждане на съответни продукти от пазара“ настъпва, когато за съответните продукти е подадена декларация за поставяне под митнически режим износ в процеса на търговска дейност.

Съответният продукт губи митническия си статут на „съюзна стока“, когато бъде изнесен от митническата територия на Съюза, следователно съответният продукт се счита за нов продукт, когато впоследствие бъде въведен отново на пазара на Съюза, дори кодът по ХС да остане същият.

В приложение I към настоящия документ с насоки са включени примери за начина, по който тълкуването на термините „пускане на пазара“, „предоставяне“ и „износ“ работи на практика.

2. ОПРЕДЕЛЕНИЕ ЗА „ОПЕРАТОР“

Съответно законодателство: *Регламент на ЕС относно обезлесяването — член 2, точка 15 — Определения; член 7 — Пускане на пазара от оператори, установени в трети държави*

Съгласно член 2, точка 15 **оператор** е физическо или юридическо лице, *което*

— пуска на пазара или изнася съответни продукти

— в процеса на търговска дейност.

За да стане възможно последователното установяване на операторите, може да се разграничат техните роли в зависимост от начина, по който съответните им продукти се пускат на пазара на Съюза, и който е различен в зависимост от това дали продуктите се произвеждат в ЕС или извън него.

— По отношение на съответните продукти, произведени съгласно член 2, точка 14 **в рамките на ЕС**, операторът обикновено е лицето, което ги разпространява или използва в процеса на търговска дейност, след като са били произведени; това може да е производителят.

— Лице, което преобразува съответен продукт в друг съответен продукт (нов код по ХС съгласно приложение I към Регламента) и го пуска на пазара или изнася от пазара, е оператор надолу по веригата на доставки.

— По отношение на съответните стоки или съответните продукти, произведени **извън ЕС**:

  — операторът е лицето, действащо като вносител, когато съответните стоки или съответните продукти се декларират за поставяне под митнически режим „допускане за свободно обращение“. Вносителят е лицето, посочено в съответния елемент от данни на митническата декларация, когато е приложимо:

    — „вносителят“ в елемент от данни 13 04 000 000 (приложение Б към Делегиран регламент (ЕС) 2015/2446 ([5]));

([4]) Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 г. за създаване на Митнически кодекс на Съюза (ОВ L 269, 10.10.2013 г., стр. 1).

([5]) Делегиран регламент на Комисията (ЕС) 2015/2446 от 28 юли 2015 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета за определяне на подробни правила за някои от разпоредбите на Митническия кодекс на Съюза (ОВ L 343, 29.12.2015 г., стр. 1).

— елемент от данни DE 3/15 в предишна версия на Модела на ЕС за митнически данни (EUCDM);

— „получателят“ в клетка 8 от единния административен документ.

— когато лицето, действащо като вносител при деклариране на съответните стоки или съответните продукти за поставяне под митнически режим „допускане за свободно обращение“, не е установено в ЕС, първото физическо или юридическо лице, което предоставя съответните продукти на пазара, също се счита за оператор, т.е. въпреки че не е оператор съгласно определението в член 2, точка 15, той трябва да изпълнява задълженията на оператор. Това изискване е в допълнение към обичайното задължение на оператора, установен извън Съюза, и има за цел да се гарантира, че винаги има един отговорен участник, установен в ЕС.

— По отношение на съответните продукти, **внесени в ЕС**, определянето на „оператор“ не зависи от промяната на собствеността върху продукта и от други договорни споразумения. В случай на местен продукт, който се пуска на пазара, операторът обикновено е лицето, което притежава стоката или продукта в момента на продажбата, но това може да зависи от индивидуалните обстоятелства на договорното споразумение.

— По отношение на съответните продукти, **изнасяни** от Съюза, операторът обикновено е лицето, действащо като износител, когато съответните продукти се декларират за поставяне под митнически режим износ. Износителят е лицето, посочено в съответния елемент от данни на митническата декларация, когато е приложимо:

— „износителят“ в елемент от данни 13 01 000 000 (приложение Б към Делегиран регламент (ЕС) 2015/2446);

— елемент от данни DE 3/1 в предишна версия на Модела на ЕС за митнически данни (EUCDM);

— „изпращачът/износителят“ в клетка 2 от единния административен документ.

Ролята на операторите е допълнително обяснена с помощта на сценариите, съдържащи се в приложение I към настоящия документ с насоки.

3. ДАТА НА ВЛИЗАНЕ В СИЛА И ГРАФИК ЗА ПРИЛАГАНЕ

Съответно законодателство: *Регламент на ЕС относно обезлесяването — член 1, параграф 2 Предмет и обхват; член 37 — Отмяна; член 38 — Влизане в сила и дата на прилагане*

Регламентът на ЕС относно обезлесяването влезе в сила на 29 юни 2023 г. По-голямата част от задълженията на операторите и търговците, както и на компетентните органи, включително изложените в членове 3—13, членове 16—24 и членове 26, 31 и 32, се прилагат от **30 декември 2024 г.**

По отношение на операторите, които са създадени като **микропредприятия или малки предприятия** до 31 декември 2020 г. (съответно в съответствие с член 3, параграф 1 или 2 от Директива 2013/34/ЕС), задълженията в членове 3—13, членове 16—24 и членове 26, 31 и 32 се прилагат от **30 юни 2025 г.**, освен по отношение на продуктите, попадащи в обхвата на приложението към Регламент (ЕС) № 995/2010 за определяне на задълженията на операторите, които пускат на пазара дървен материал и изделия от дървен материал ([6]) (Регламента на ЕС относно дървения материал). Това означава, че между влизането в сила на Регламента (29 юни 2023 г.) и началото на прилагането му (30 декември 2024 г., отложено до 30 юни 2025 г. по отношение на малките предприятия или микропредприятията, създадени до 31 декември 2020 г.) има **преходен период**, през който операторите и търговците, които пускат или предоставят на пазара на Съюза или изнасят от пазара на Съюза съответни стоки и продукти през преходния период, са освободени от основните задължения съгласно Регламента на ЕС относно обезлесяването.

Следните правила се прилагат по отношение на всички стоки и свързаните с тях съответни продукти, **с изключение на дървения материал и изделията от дървен материал, попадащи в обхвата на приложението към Регламента на ЕС относно дървения материал**:

— ако съответна стока или съответен продукт е пуснат на пазара по време на преходния период, приложим за съответния оператор, задълженията съгласно Регламента на ЕС относно обезлесяването не се прилагат по отношение на оператора.

([6]) ОВ L 295, 12.11.2010 г., стр. 23—34, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2010/995/oj.

— Освен това по отношение на всеки съответен продукт, пуснат или предоставен на пазара след началото на прилагането на Регламента, който е произведен изцяло от стоки или продукти, пуснати на пазара по време на преходния период, няма да се прилагат задълженията съгласно Регламента на ЕС относно обезлесяването. Това означава, че в резултат на отложеното начало на прилагането по отношение на **оператори, които са малки предприятия и микропредприятия** (30 юни 2025 г.), в случаите, в които тези оператори пускат или предоставят съответни продукти на пазара, ще бъдат освободени средните и големите оператори и търговци надолу по веригата на доставки, които търгуват с тези продукти или с производни на тези продукти.

— В описаните по-горе случаи задължението на операторите надолу по веригата на доставки (или на търговците, които впоследствие предоставят съответния продукт, който е бил пуснат на пазара през преходния период) ще бъде ограничено до събиране на достатъчно убедителни и проверими доказателства, че съответният продукт е бил пуснат на пазара първоначално преди (отложеното) влизане в сила на Регламента.

— По отношение на **частите от съответен произведен продукт**, които са били произведени, като са използвани други съответни продукти, пуснати на пазара след 30 декември 2024 г. (или след 30 юни 2025 г. от микропредприятия или малки предприятия), операторите надолу по веригата на доставки, които пускат продукта на пазара, и търговците трябва да изпълняват стандартните задължения съгласно Регламента, въпреки че по отношение на други части може да се прилага преходният период.

Съгласно **член 1, параграф 2** от Регламента на ЕС относно обезлесяването, Регламентът не се прилага, ако съответните продукти са били **произведени** преди 29 юни 2023 г. Времето и мястото на производство се отнасят до датата на производство и мястото на производство на съответната стока, като това важи както за стоките, така и за производните продукти. В повечето случаи датата на производство е моментът на добиване на стоката, с изключение на **продуктите от едър рогат добитък**, в който случай съответният момент на производство започва на датата, на която е роден добитъкът.

Съгласно член 37, параграф 3 от Регламента на ЕС относно обезлесяването, по отношение на **дървения материал и изделията от дървен материал** съгласно определението в член 2, буква а) от Регламента на ЕС относно дървения материал се прилагат специални правила:

— По отношение на дървения материал и изделията от дървен материал, произведени преди 29 юни 2023 г. и:

  — пуснати на пазара преди 30 декември 2024 г., тези продукти трябва да са в съответствие с правилата на Регламента на ЕС относно дървения материал;

  — пуснати на пазара от 30 декември 2024 г. до 31 декември 2027 г.: продължават да се прилагат правилата на Регламента на ЕС относно дървения материал;

  — пуснати на пазара след 31 декември 2027 г., тези продукти трябва да отговарят на изискванията на член 3 от Регламента на ЕС относно обезлесяването.

— По отношение на дървения материал и изделията от дървен материал, произведени от 29 юни 2023 г. до 30 декември 2024 г. и:

  — пуснати на пазара преди 30 декември 2024 г., тези продукти трябва да са в съответствие с правилата на Регламента на ЕС относно дървения материал;

  — пуснати на пазара след 30 декември 2024 г., тези продукти трябва да са в съответствие с правилата на Регламента на ЕС относно обезлесяването.

— Дървеният материал и изделията от дървен материал, произведени след 30 декември 2024 г., трябва да са в съответствие с правилата на Регламента на ЕС относно обезлесяването.

4. НАДЛЕЖНА ПРОВЕРКА И ОПРЕДЕЛЕНИЕ ЗА „НЕЗНАЧИТЕЛЕН РИСК“

Съответно законодателство: *Регламент на ЕС относно обезлесяването — член 2, точка 26 — Определения; член 4 — Задължения на операторите, член 8 — Надлежна проверка; член 9 — Изисквания за предоставянето на информация; член 10 — Оценка на риска*

Съгласно член 4, параграф 1 операторите извършват надлежна проверка в съответствие с член 8, преди да пуснат на пазара съответните продукти или преди да ги изнесат, с цел да се докаже, че съответните продукти отговарят на изискванията на член 3. За да направят това и в съответствие с член 12, параграф 1 от Регламента на ЕС относно обезлесяването, операторите създават и актуализират рамка от процедури и мерки — система за надлежна проверка, — за да извършват надлежна проверка в съответствие с член 8 с цел да се гарантира, че съответните продукти, които пускат на пазара или изнасят, отговарят на изискванията на член 3 от Регламента на ЕС относно обезлесяването. Операторите са отговорни за задълбочено проучване и анализ на собствената си стопанска дейност, за което са необходими събиране на съответни данни, тяхното анализиране и — ако е необходимо — приемане на мерки за намаляване на риска, освен ако рискът от несъответствие е оценен като незначителен. . При събирането на данни, анализа на риска и намаляването на риска трябва да има причинно-следствена връзка и трябва да се отразяват особеностите на стопанската дейност на оператора и на веригите на доставки.

Операторите трябва да посочат критериите за оценка на риска съгласно член 10, параграф 2, които вземат предвид във връзка със съответните продукти, които възнамеряват да пуснат на пазара на Съюза или да изнесат. Следователно критериите за оценка на риска трябва да бъдат съобразени със съответните продукти, които операторът възнамерява да пусне на пазара или да изнесе.

а) *Оценка на риска*

Съгласно изискванията за надлежна проверка, посочени в член 8, от оператора се изисква да:

— събира от всеки отделен доставчик информацията, документите и данните относно съответните продукти, по отношение на които се прилага Регламентът на ЕС относно обезлесяването (изброени в приложение I), в съответствие с членове 8 и 9,

— проверява и анализира тази информация заедно с друга контекстуална информация и на тази основа да извършва оценка на риска по смисъла на член 10, и

— приема мерки за намаляване на риска съгласно член 11, освен ако заключението от оценката на риска, предприета в съответствие с член 10, е, че не съществува риск или съществува само незначителен риск съответните продукти да не отговарят на изискванията.

В член 9, параграф 1 е посочена свързаната с продукта информация, която трябва да бъде оценена и която включва информация, специфична за продукта и неговата верига на доставки. В член 10, параграф 2 е определена допълнителната контекстуална информация, необходима за оценката на нивото на риска, като например състоянието на горите в държавата на производство.

Ако продуктите са произведени от стоки, които са извлечени от няколко източника или географски местоположения, е необходимо да се оцени рискът във връзка с всеки източник или всяко географско местоположение.

Въз основа на събраните данни трябва да се изпълнят точно определени задачи за анализ на риска и да се определят категориите на риска, както и свързаните с тях необходими мерки за намаляване на риска. Нивото на риска може да се оцени от операторите само за всеки отделен случай, тъй като зависи от множество фактори.

Има различни начини за извършване на оценка на риска, но операторът трябва да разгледа критериите, изброени в член 10, параграф 2, за всеки съответен продукт. Оценката на риска следва да включва разглеждане на следните въпроси и съображения:

— **Къде е произведен продуктът?**

Какво е нивото на риск на държавата на производство или части от нея, определено в съответствие с член 29 ([7])? Какъв е процентът на горското покритие и какво е разпространението (степента) на деградацията на горите или обезлесяването на горите в държавата на производство или части от нея? Колко голямо е разпространението (степента) на незаконното производство на съответната стока в държавата/части от нея?

— **Какви са специфичните за продукта рискове?**

Съществуват значителни разлики в начина на производство на различните съответни продукти, изброени в приложение I към Регламента на ЕС относно обезлесяването, и това ще повлияе на риска от несъответствие. Например някои продукти съдържат суровини, произведени в стотици отделни географски местоположения, или се подлагат на значителни химически или физически процедури по време на производството.

— **Сложна ли е веригата на доставки?**

За изясняване на понятието „сложност на веригата на доставки“ вж. раздел 5.

— **Има ли признаци за участие на дружество във веригата на доставки в практики, свързани с противоправно поведение, обезлесяване или деградация на горите?**

Съществува по-голям риск съответните стоки или продукти, закупени от дружество, което е било свързано с незаконни практики, обезлесяване или деградация на горите, да не отговарят на изискванията. Изразена ли е съгласно член 31 основателната загриженост по отношение на дружествата във веригата на доставки? Някои дружества във веригата на доставки нарушили ли са приложимите закони ([8]) и били ли са санкционирани от държавата за нарушение на тези закони?

([7]) Имайте предвид, че ако не е определено конкретно ниво на риск, държавите се считат за представляващи стандартен риск.

([8]) Законите, свързани с противоправното поведение, обезлесяването и деградацията на горите.

— **Съществува ли някаква допълнителна информация относно съответствието с Регламента на ЕС относно обезлесяването от страна на дружествата във веригата на доставки, предоставена от схеми за сертифициране или схеми, проверени от трети страни?**

За изясняване на ролята на схемите, проверени от трети страни, вижте раздел 10.

— **Произведен ли е съответният продукт в съответствие с приложимото законодателство на държавата на производство?**

Определение на „приложимо законодателство на държавата на производство“ се съдържа в член 2, точка 40. За допълнителна информация относно изискванията по отношение на законосъобразността, моля, вижте раздел 6.

— **Съществуват ли опасения относно държавата на производство и на произход или на части от нея, като например равнище на корупция, разпространение на практики за фалшифициране на документи и данни, липса на правоприлагане, нарушения на международното право в областта на правата на човека, въоръжен конфликт или наличие на санкции, наложени от Съвета за сигурност на ООН или Съвета на Европейския съюз?**

Такива опасения може да поставят под съмнение надеждността на някои документи, показващи съответствие с приложимото законодателство. Затова следва да бъдат взети предвид равнището на корупция в държавата, показателите за стопански риск или други подходящи показатели.

— **Предоставени ли са от доставчика и могат ли да бъдат незабавно проверени всички документи, доказващи съответствието с приложимото законодателство?**

Ако всички документи от значение са готови и налични при поискване от страна на операторите, е по-вероятно веригата на доставки да е добре установена и доставчикът да е запознат с изискванията на Регламента на ЕС относно обезлесяването.

б) *Незначителен риск*

Понятието „незначителен риск“ следва да се разбира в съответствие с член 2, точка 26, което означава, че въз основа както на специфичната за продукта информация, така и на общата информация съгласно член 10 и, когато е необходимо, въз основа на прилагането на подходящи мерки за ограничаване на риска съгласно член 11 стоките или продуктите не дават *основания за безпокойство* за евентуално несъответствие с член 3, буква а) (да не са свързани с обезлесяване) или буква б) (да са произведени законно, в съответствие с приложимото законодателство на държавата на производство).

Списъкът с критерии за оценка на риска в член 10, параграф 2 не е изчерпателен; операторите могат да изберат да прилагат допълнителни критерии, ако тези критерии биха помогнали да се определи вероятността дадена стока или продукт да е била (бил) произведена (произведен) незаконно или да е свързана (свързан) с обезлесяване, или ако биха помогнали да се докаже законно производство или производство без обезлесяване.

Съгласно член 13 от операторите, които са МСП, и операторите, които не са МСП, и се снабдяват от държави с нисък риск, не се изисква да изпълняват задълженията съгласно член 10 и член 11, за да постигнат незначителен риск, след като са удостоверили, че всички съответни стоки и продукти, които пускат на пазара или изнасят, са произведени в държави или части от тях, класифицирани като представляващи нисък риск в съответствие с член 29 ([9]). Стъпките, описани в членове 10 и 11, обаче се прилагат, ако оператор, който се снабдява от държава с нисък риск, получи или бъде осведомен за всякаква информация, която сочи риск от несъответствие или заобикаляне; вж. член 13, параграф 2.

По отношение на операторите надолу по веригата на доставки, които не са МСП, може да се приложи и опростяването по член 4, параграф 9; това означава, че в този случай операторите, които не са МСП, просто трябва да установят, че надлежната проверка е била извършена правилно нагоре по веригата. Установяването, че надлежната проверка е била извършена правилно, може да не означава непременно, че е необходимо да се проверява систематично всяка отделна декларация за надлежна проверка, представена нагоре по веригата. Например операторът надолу по веригата, който не е МСП, може да провери дали операторите нагоре по веригата са въвели функциониращи и актуална система за надлежна проверка, включително адекватни и пропорционални политики, механизми за контрол и процедури за намаляване и ефективно управление на рисковете от несъответствие на съответните продукти, за да се гарантира, че надлежната проверка се извършва правилно и редовно.

([9]) Съгласно член 29, параграф 2 Комисията ще представи списък на държавите или на частите от тях, които представляват нисък или висок риск, чрез актове за изпълнение.

В случай че при оценката на риска и действията за ограничаване на риска се стигне до заключението, че по някой от критериите за риска нивото на риск не е незначително, продуктът следва да се счита за свързан с риск, който не е незначителен, следователно операторът не трябва да го пуска на пазара на Съюза или да го изнася от пазара на Съюза.

в) *Роля на търговците, които са МСП, и търговците, които не са МСП*

Съгласно член 2, точка 17 търговците са лица във веригата на доставки, различни от оператори, които в процеса на търговска дейност предоставят на пазара съответни продукти.

Дали даден търговец трябва да изпълнява задълженията за надлежна проверка зависи от това дали търговецът е МСП или не, което се определя съгласно критериите, посочени в член 3 от Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета; виж член 2, точка 30 от Регламента на ЕС относно обезлесяването.

Ако търговецът не е МСП, съгласно член 5, параграф 1 се прилагат задълженията и разпоредбите за операторите, които не са МСП, което означава, че търговец, който не е МСП, трябва да удостовери, че е извършена надлежна проверка нагоре по веригата (вижте предходната подглава).

По отношение на търговците, които са МСП, приложимите задължения са посочени в член 5, параграфи 2—6 от Регламента. Търговците, които са МСП, предоставят на пазара съответните продукти само ако разполагат с информацията, изисквана съгласно член 5 параграф 3, по същество самоличността на доставчиците и корпоративните си клиенти и референтните номера на декларациите за надлежна проверка, свързани с продуктите. Търговците, които са МСП, не е необходимо да извършват надлежна проверка и не е необходимо да удостоверяват, че е била извършена надлежна проверка нагоре по веригата. Тяхното задължение е да поддържат проследимостта на съответните продукти, което означава, че трябва да събират и съхраняват информацията, както и да я предоставят на компетентните органи при поискване, за да се докаже съответствие.

г) *Взаимодействие с Директивата относно дължима грижа на дружествата във връзка с устойчивостта*

С Директива (ЕС) 2024/1760 относно дължима грижа на дружествата във връзка с устойчивостта ([10]) (Директивата относно ДГДУ) се създава обща хоризонтална рамка за дължима грижа на много големите дружества, установени в ЕС и извън ЕС, във връзка с устойчивостта. В Регламента на ЕС относно обезлесяването е предвидена секторна рамка в областта на обезлесяването по отношение на определени аспекти на надлежната проверка по отношение на определени продукти. Директивата относно ДГДУ и Регламентът на ЕС относно обезлесяването имат различни приложни полета, но се допълват и следва да се прилагат по съгласуван начин, за да се осигури ефективна надлежна проверка. Когато специфичните правила за надлежна проверка съгласно Регламента на ЕС относно обезлесяването са в противоречие с общите правила на Директивата относно ДГДУ, разпоредбите на Регламента на ЕС относно обезлесяването в качеството си на специални разпоредби (*lex specialis*) имат преимуществена сила пред общите правила на Директивата относно ДГДУ (*lex generalis*) в частта на противоречието, доколкото в тях се предвиждат по-широки или по-специфични задължения, с които се преследват същите цели. Това правило е уредено в член 1, параграф 3 от Директивата относно ДГДУ и е в съответствие с принципите на правото на ЕС за преимуществена сила на *lex specialis* пред *lex generalis* в такива случаи.

5. ИЗЯСНЯВАНЕ НА „СЛОЖНОСТТА НА ВЕРИГАТА НА ДОСТАВКИ“

Съответно законодателство: *Регламент на ЕС относно обезлесяването — член 8 — Надлежна проверка; член 9 — Изисквания за предоставянето на информация; член 10 — Оценка на риска; член 11 — Ограничаване на риска*

Критерият „сложност на съответната верига на доставки“ е изрично посочен като критерий за оценка на риска в член 10, параграф 2, буква и) от Регламента на ЕС относно обезлесяването и следователно е от значение за оценката на риска и за частта от надлежната проверка, свързана с ограничаването на риска. Това е един от няколкото критерия за оценката на риска и за частта от надлежната проверка, свързана с ограничаването на риска, посочени в членове 10 и 11.

Обосновката за този критерий е, че проследяването на съответните продукти обратно до държавата на производство и до парцелите, където са произведени съответните стоки, може да бъде по-трудно, ако веригата на доставки е сложна, а това е фактор, който се свързва с по-голям риск от несъответствие. Несъответствието на имащите отношение информация и данни и проблемите при получаването на необходимата информация във всяка точка от веригата на доставки може да доведат до увеличаване на риска от навлизане на неотговарящи на изискванията стоки или продукти във веригата на доставки. Основното съображение е степента, в която е възможно да се проследят съответните стоки, открити в съответния продукт, до парцелите, където те са произведени.

([10]) Директива (ЕС) 2024/1760 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2024 г. относно дължима грижа на дружествата във връзка с устойчивостта и за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 и Регламент (ЕС) 2023/2859, (ОВ L 2024/1760, 5.7.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj).

Рискът от несъответствие ще се увеличи, ако сложността на веригата на доставки затруднява установяването на информацията, изисквана съгласно член 9, параграф 1 и член 10, параграф 2 от Регламента на ЕС относно обезлесяването. Наличието на неидентифицирани стъпки във веригата на доставки или всяка друга констатация, показваща несъответствие, може да доведе до заключението, че рискът не е незначителен.

Сложността на веригата на доставки нараства с увеличаването на броя на преработвателите и посредниците между парцелите в държавата на производство и оператора или търговеца. Сложността може също така да се увеличи, когато за производството на нов съответен продукт се използва повече от един съответен продукт, или ако съответните стоки се доставят от множество държави на производство. От друга страна надлежната проверка вероятно ще бъде по-проста при къси вериги на доставки, а късата верига на доставки може, особено в случай на опростена надлежна проверка съгласно член 13, да бъде един от факторите, които помагат да се докаже, че съществува незначителен риск от заобикаляне на Регламента.

За да оценят сложността на веригата на доставки, операторите и търговците може да използват следния (неизчерпателен) списък с въпроси за съответните продукти, които ще бъдат пуснати или предоставени на пазара на Съюза, или изнесени от него:

— Имало ли е няколко преработватели и/или стъпки във веригата на доставки, преди конкретен съответен продукт да бъде пуснат или предоставен на пазара на Съюза, или изнесен от него?

— Съответният продукт съдържа ли съответни стоки с произход от няколко парцела и/или държави на производство?

— Съответният продукт силно преработен продукт ли е (продукт, който сам по себе си може да съдържа множество други съответни продукти)?

— По отношение на дървения материал,

  — съответният продукт състои ли се от повече от един дървесен вид?

  — търгувани ли са дървеният материал и/или изделията от дървен материал в повече от една държава?

  — които и да е съответни преработени продукти били ли са преработени или произведени в трети държави, преди да бъдат пуснати или предоставени на пазара на Съюза, или изнесени от него?

6. ЗАКОНОСЪОБРАЗНОСТ

Съответно законодателство: *Регламент на ЕС относно обезлесяването — член 2, точка 40 — Определения, и член 3, буква б) — Забрана*

Съгласно член 3 от Регламента на ЕС относно обезлесяването съответните стоки и съответните продукти не се пускат или предоставят на пазара, нито се изнасят, освен ако не са изпълнени **всички** посочени по-долу условия:

а) да не са свързани с обезлесяване,

б) **да са произведени в съответствие с приложимото законодателство на държавата на производство**, и

в) да са включени в декларация за надлежна проверка.

Съответните продукти трябва да **изпълняват всичките три критерия поотделно и индивидуално**; в противен случай операторите и търговците, които не са МСП, трябва да се въздържат от пускането или предоставянето им на пазара, или от износа им.

а) *Приложимо законодателство на държавата на производство*

Основата за определяне дали съответна стока или съответен продукт е произведен в съответствие с приложимото законодателство на държавата на производство е законодателството на държавата, в която стоката или, в случай на продукт, стоката, съдържаща се в съответен продукт, е била отгледана, добита, получена от или отгледана на съответни парцели или, по отношение на едрия рогат добитък, в съответни обекти.

В Регламента на ЕС относно обезлесяването се предвижда гъвкав подход, като се изброяват редица области на правото, без да се посочват конкретни закони, тъй като законите се различават в различните държави и могат да бъдат изменяни. Въпреки това само приложимите правни актове, **отнасящи се до правния статут на района на производство**, представляват приложимо законодателство съгласно член 2, точка 40 от Регламента на ЕС относно обезлесяването. Това означава, че като цяло значимостта на законите за изискването за законосъобразност по член 3, буква б) от Регламента на ЕС относно обезлесяването не се определя от факта, че те може да се прилагат като цяло по време на производствения процес на стоките, или да се прилагат към веригите на доставки на съответните продукти и съответните стоки, а от факта, че тези закони конкретно засягат или оказват влияние върху правния статут на района, в който са произведени стоките.

Освен това член 2, точка 40 от Регламента на ЕС относно обезлесяването трябва да се тълкува в светлината на целите на Регламента, посочени в член 1, параграф 1, букви а) и б), което означава, че законодателството е приложимо и ако съдържанието му може да бъде свързано със спирането на обезлесяването и деградацията на горите в контекста на ангажимента на Съюза за справяне с изменението на климата и загубата на биологично разнообразие.

В член 2, точка 40, букви а) до з) се уточнява допълнително това приложимо законодателство. Следният списък съдържа някои конкретни примери, които са само с илюстративна цел и не могат да се считат за изчерпателни:

— *Правата на земеползване*, в това число закони за добива от земята и производството върху нея, или за управлението на земята; например

  — законодателство относно прехвърлянето на земя, по-специално на земеделска земя или гори,

  — законодателство относно сделките за отдаване на земя под аренда.

— *Опазване на околната среда*. Връзка с целта за спиране на обезлесяването и деградацията на горите, с намаляването на емисиите на парникови газове или защитата на биологичното разнообразие съществува например в

  — законодателството за защитените територии,

  — законодателството в областта на опазването и възстановяването на природата,

  — законодателството в областта на защитата и опазването на дивата природа и биологичното разнообразие,

  — законодателството относно застрашените видове,

  — законодателството в областта на териториалното развитие.

— *Правилата, свързани с горите, включително с управлението на горите и опазването на биологичното разнообразие, когато са пряко свързани с добив на дървен материал*, например

  — законодателство в областта на защитата и опазването на горите и устойчивото управление на горите,

  — законодателство за борба с обезлесяването,

  — права на дърводобив в рамките на законно обявени граници.

— *Правата на трети страни*, в това число правата на ползване и владение, засегнати от производството на съответните стоки и продукти, и правата на коренното население и местните общности да използват земите според традициите; това може да включва например права на такса за земя или права на плодоползване.

— *Трудовите права* и *правата на човека, защитени съгласно международното право*, които се прилагат или за хората, присъстващи в района на производство на съответните стоки до степента, до която са от значение за Регламента на ЕС относно обезлесяването с оглед на неговите цели, или за хората с права в района на производство на съответните стоки или продукти, включително правата на коренното население и местните общности, ако са приложими или са отразени в съответното национално законодателство; например права върху земя, територии и ресурси, права на собственост, права във връзка с договори, споразумения и други конструктивни договорености между коренното население и държавите.

— *Принципа на свободно, предварително и информирано съгласие, включително както е установен в Декларацията на ООН за правата на коренното население*. Допълнителни насоки относно прилагането на принципа на свободно, предварително и информирано съгласие могат да бъдат намерени например чрез Службата на Върховния комисар на ООН по правата на човека, където се отбелязва, че държавите трябва да провеждат консултации с цел да получат съгласие, преди да бъде предприето някое от следните действия:

  — осъществяване на проекти, които засягат правата на коренното население върху земя, територия и ресурси, включително добив и друго използване или експлоатация на ресурси,

— преместване на коренното население от неговите земи или територии,

— реституция или обезщетяване по друг подходящ начин, ако земите са били конфискувани, взети, окупирани или увредени без свободното, предварително и информирано съгласие на коренното население, което ги е притежавало.

— *Данъчните, антикорупционните, търговските и митническите разпоредби.*

— Приложими закони, отнасящи се до навлизането на съответните вериги на доставки на пазара на Съюза или напускането на пазара на Съюза от тези вериги, ако тези закони имат конкретна връзка с целите на Регламента, или, в случай на търговски и митнически закони, ако те засягат конкретно съответните сектори на селското стопанство или производството на дървен материал.

б) *Надлежна проверка по отношение на законосъобразността*

Операторите трябва да са наясно какво законодателство съществува във всяка от държавите, от които се снабдяват, по отношение на правния статут на района на производство. Приложимото законодателство може, наред с другото, да се състои от:

— национални и регионални закони, включително приложимото вторично законодателство,

— международно право, в това число многостранни и двустранни договори и споразумения, както са приложени в националното право съответно чрез кодифициране и прилагане.

Съгласно член 9, параграф 1, буква з) от Регламента на ЕС относно обезлесяването като част от задължението за надлежна проверка трябва да се събира информация, в това число документи и данни, която показва съответствие с приложимото законодателство в държавата на производство. Това включва информация, свързана с всяка договореност за предоставяне на право съответният район да се използва за целите на производството на съответната стока. Дали е необходимо право на собственост върху земя или друга документация във връзка с дадена договореност зависи от националното законодателство; ако съгласно националното законодателство не се изисква да се притежава право на собственост върху земя, за да се произвеждат и пускат на пазара селскостопански продукти, притежаването на такова право не се изисква и съгласно Регламента на ЕС относно обезлесяването.

Задължението за събиране на документи или друга информация зависи от различните регулаторни режими на държавите, тъй като не във всички от тях се изисква да се издава специфична документация. Следователно задължението следва да се разбира като включващо, когато е приложимо:

— официални документи, издадени от органите на държавите, като напр. административни разрешения,

— документи, показващи договорни задължения, в това число договори и споразумения с коренното население или местните общности,

— допълнителна информация, публикувана от публични и частни схеми за сертифициране или други схеми, проверени от трети страни,

— съдебни решения,

— оценки на въздействието, планове за управление, доклади за екологичен одит.

Следните допълнителни документи също могат да бъдат полезни:

— документи, показващи политиките и кодексите за поведение на дружествата,

— споразумения за социална отговорност между частни участници и носители на права — трети страни,

— специфични доклади относно претенции и конфликти във връзка с владение и права.

Информацията, в това число документите и данните, може да се събира на хартиен носител или в електронен вид.

Важно е да се отбележи, че информацията, в това число документите и данните, трябва да се събира съгласно член 9, параграф 1, буква з) от Регламента на ЕС относно обезлесяването и за целите на оценката на риска (член 10 от Регламента) и не следва да се разглежда като независимо изискване, освен ако снабдяването с продукта не е изцяло от държави с нисък риск или части от тях. В случай на снабдяване изцяло от държави с нисък риск или части от тях ([11]), съгласно член 13 от Регламента на ЕС относно обезлесяването операторите, които са МСП, и операторите, които не са МСП, трябва да изпълняват следващите стъпки, в които се описва оценката на риска, само ако операторите получат или са осведомени за информация, която сочи риск от несъответствие или заобикаляне.

([11]) Съгласно член 29, параграф 2 Комисията ще представи списък на държавите или на частите от тях, които представляват нисък или висок риск, чрез актове за изпълнение.

Съгласно член 10, параграф 1 от Регламента на ЕС относно обезлесяването събраната информация трябва да се оценява като цяло, за да се осигурят проследимост и съответствие по цялата верига на доставки. Цялата информация трябва да бъде анализирана и проверена, което означава, че операторите трябва да могат да оценят съдържанието и надеждността на документите, които събират, и да разбират връзките между различната информация в различните документи. Обикновено операторът следва да провери като част от оценката:

— дали има съответствие между отделните документи, както и между документите и другата налична информация,

— какво точно доказва всеки документ,

— на коя система е основан документът (например контрол от органите, независим одит и т.н.),

— надеждността и валидността на всеки документ, в смисъл дали има вероятност той да е фалшифициран или издаден неправомерно.

Операторите следва да предприемат разумни мерки в зависимост от своята оценка на общото положение в държавата на производство, за да се уверят, че тези документи са истински. В това отношение операторът следва да вземе предвид и риска от корупция (напр. подкупи, тайни споразумения или измама). В различни източници е предоставена общодостъпна информация за равнището на корупция в дадена държава или поднационален регион, например в Индекса за възприятие на корупцията на „Прозрачност без граници“ или в други подобни признати международни индекси или имаща отношение информация ([12]).

В случаите, когато равнището на корупция се счита за високо, може да се подразбира, че документите не може да се считат за надеждни, и може да се наложи допълнителна проверка. При възникване на такива случаи е необходимо особено внимание при проверката на документите, тъй като може да има основание за съмнение в тяхната достоверност.

Освен да разчитат на признати международни индекси, операторите биха могли да проверяват списъци с условия и уязвимости, в това число предишни доказателства за корупционни практики, които сочат по-голям риск — и следователно налагат по-голяма степен на контрол. Сред примерите за такива допълнителни доказателства може да са схеми, проверени от трети страни (вижте раздел 10 от настоящите насоки), независими или самостоятелно проведени одити или използване на технологии/криминалистични методи за проследяване на съответните продукти, които могат да помогнат за разкриване на признаци за корупция или противоправно поведение.

Операторите и търговците надолу по веригата, които не са МСП, са задължени да **удостоверят**, че операторът нагоре по веригата е извършил надлежна проверка, включително по отношение на законосъобразността; вижте член 4, параграф 9 от Регламента на ЕС относно обезлесяването. Когато събират информация, документация и данни за тази цел, операторите и търговците надолу по веригата следва да спазват приложимите правила за защита на данните и правилата относно конкуренцията.

7. ПРОДУКТОВ ОБХВАТ

а) *Изясняване — Опаковки и опаковъчни материали*

Съответно законодателство: *Регламент на ЕС относно обезлесяването — член 2 Определения; приложение I към Регламента на ЕС относно обезлесяването*

В приложение I към Регламента на ЕС относно обезлесяването се съдържа списъкът на съответните стоки и съответните продукти, класифицирани в Комбинираната номенклатура, посочена в приложение I към Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета ([13]).

Код по ХС 4819 обхваща: *„Кутии, торби, пликове, кесии и други опаковки, от хартия, картон, целулозна вата или платна от целулозни влакна; картонени изделия за канцеларски цели, за магазини или подобни“.*

— Ако някои от горните изделия се пускат на пазара или се изнасят като самостоятелни продукти, а не като опаковка за друг продукт, те *попадат* в обхвата на Регламента и следователно се прилагат задълженията, посочени в Регламента на ЕС относно обезлесяването.

([12]) За използването на такива индекси вж. също глава 4 от Известие на Комисията от 12.2.2016 г., C(2016)755 final (Документ с насоки по отношение на Регламента на ЕС относно дървения материал).

([13]) Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета от 23 юли 1987 г. относно тарифната и статистическа номенклатура и Общата митническа тарифа (ОВ L 256, 7.9.1987 г., стр. 1).

— Ако опаковъчен материал, класифициран в код по ХС 4819, се използва за „подпора или с цел защита или пренос“ на друго изделие, той *не попада* в обхвата на Регламента.

Код по ХС 4415 обхваща: *Каси, касетки, щайги, барабани и подобни амбалажи от дървен материал; дървени барабани за кабели; обикновени палети, бокс палети и други товароносители от дърво; дървени подпори за палети*“.

— Ако някои от горните изделия се пускат на пазара или се изнасят като самостоятелни продукти, те *попадат* в обхвата на Регламента и следователно се прилагат задълженията, посочени в Регламента на ЕС относно обезлесяването.

— Изделията под код 4415, използвани *изключително* като опаковъчен материал за подпора или с цел защита или пренос на друг продукт, пуснат на пазара, *не попадат* в обхвата на Регламента на ЕС относно обезлесяването.

В рамките на тези категории съществува допълнително разграничение между опаковките, за които се счита, че придават на продукта неговия „основен характер“, и опаковките, специално пригодени и предназначени за конкретен продукт, които обаче не са неделима част от самия продукт. В Общо правило 5 за тълкуване на Комбинираната номенклатура ([14]) се разясняват тези различия и по-долу са изложени примери за това. Въпреки това е възможно тези допълнителни разграничения да се отнасят само за една малка част от стоките, които попадат в обхвата на Регламента.

В обобщение, Регламентът се прилага по отношение на следните:

— опаковъчни материали, пуснати на пазара като самостоятелни продукти;

— опаковки, които придават на продукта неговия основен характер: напр. декоративни подаръчни кутии.

Регламентът не се прилага по отношение на следните:

— опаковъчни материали, в които се намират стоки и които се използват изключително за подпора или с цел защита или пренос на друг продукт;

— наръчници за ползвателя, придружаващи пратките, освен ако не са пуснати на пазара самостоятелно.

б) *Изясняване — Отпадъци и рециклирани продукти*

Съответно законодателство: *Регламент на ЕС относно оползотворяването — съображение 40; приложение I към Регламента на ЕС относно обезлесяването; Директива 2008/98/ЕО — член 3, параграф 1*

Операторите и търговците боравят по време на своите икономически дейности с използвани продукти, които са приключили жизнения си цикъл и трябва иначе да бъдат изхвърлени като отпадъци. Отпадък означава вещество или предмет, от който притежателят се освобождава или възнамерява да се освободи, или е длъжен да се освободи (Директива 2008/98/ЕО, член 3, параграф 1). Такива продукти са изключени от приложното поле на Регламента на ЕС относно обезлесяването. Това означава, че такива оператори и търговци са освободени от задълженията по Регламента на ЕС относно обезлесяването в тези случаи.

Това освобождаване се прилага за стоки, които са произведени изцяло от материал, който е приключил жизнения си цикъл и трябва иначе да бъде изхвърлен като отпадък (напр. дървен материал, извлечен от демонтирани сгради, или стоки, произведени от остатъци от кафе).

Това освобождаване **не се прилага** за:

— Странични продукти от производствен процес, в който се използва материал, който не е отпадък в смисъл на вещество или предмет, от който притежателят се освобождава или възнамерява да се освободи, или е длъжен да се освободи.

— Отпадъчни продукти, за които е посочено, че са включени в обхвата в приложение I към Регламента на ЕС относно обезлесяването (напр. продукти под код по ХС 1802: черупки, обелки, люспи и други отпадъци от какао).

Въпрос 1: Надробените трески (wood chips) и дървесните стърготини (sawdust), получени като страничен продукт в дъскорезници, попадат ли в обхвата на Регламента?

Да, те попадат в обхвата на код по ХС 4401, по отношение на който Регламентът на ЕС относно обезлесяването се прилага. Това е така, защото надробените трески и дървените стърготини може да се използват като дърва за горене и следователно не са приключили жизнения си цикъл. Изключение биха били надробените трески/дървените стърготини, използвани изключително като опаковъчен материал за подпора или с цел защита или пренос на друг продукт.

([14]) Обяснителни бележки към комбинираната номенклатура на Европейския съюз (ОВ C 119, 29.3.2019 г., стр. 1).

Въпрос 2: Мебели, изработени от дървен материал, извлечен за оползотворяване при разрушаването на жилищни сгради, попадат ли в обхвата на Регламента?

Не, ако тези продукти са произведени изцяло от рециклиран материал, който е приключил жизнения си цикъл и трябва иначе да бъде изхвърлен като отпадък, те не са попадат в обхвата на Регламента. Ако продуктите обаче съдържат каквото и да е количество нерециклиран материал, тази част ще попада в обхвата на Регламента.

Въпрос 3: Продуктите от печатана и непечатана хартия, произведени от рециклирана хартия, попадат ли в обхвата на Регламента?

Не, ако продуктите са произведени изцяло от рециклиран материал, те не попадат в обхвата на Регламента на ЕС относно обезлесяването. Ако продуктите обаче съдържат каквото и да е количество нерециклирана маса, тази маса ще попада в обхвата на Регламента.

Въпрос 4: Горивните гранули, произведени от празни плодови чепки или от черупки от палмистови ядки, странични продукти от преработката на палмово масло, попадат ли в обхвата на Регламента?

Да. Празните плодови чепки и черупките от палмистови ядки, дори под формата на гранули, са твърди остатъчни странични продукти от процеса на извличане на палмово масло и са обхванати под код по ХС 2306 60 в приложение I към Регламента на ЕС относно обезлесяването.

Въпрос 5: Продуктите, произведени от рециклирана кожа от едър рогат добитък, попадат ли в обхвата на Регламента?

Не, ако кожата в продукта е изцяло рециклирана, тя не попада в обхвата на Регламента на ЕС относно обезлесяването. Ако продуктите обаче съдържат каквото и да е количество нерециклирана кожа, тази кожа ще попада в обхвата на Регламента.

Въпрос 6: Използваната утайка от кафе, използвана в тоалетни принадлежности или торове, попада ли в обхвата на Регламента?

Не, ако утайката е отпадък от кафене например и трябва иначе да бъде изхвърлена.

Въпрос 7: Съответните продукти попадат ли в обхвата на Регламента на ЕС относно обезлесяването, в случай че са произведени от несъответни стоки?

Регламентът не се прилага за продукти, които са произведени от несъответни стоки, дори ако тези продукти попадат в същата Комбинирана номенклатура като съответните продукти, произведени от съответни стоки. Регламентът се прилага само за съответни продукти, произведени от съответни стоки.

Примери за това са:

i. палмово масло, произведено от *Elaeis guineensis*, попада в обхвата на Регламента на ЕС относно обезлесяването, но масло от бабасу, произведено от *Attalea speciosa*, не попада в обхвата на Регламента,

ii. каучукът, произведен от *Hevea brasiliensis*, попада в обхвата на Регламента на ЕС относно обезлесяването, но балата, гутаперча, гуаюла, чикъл и аналогични естествени гуми, произведени с други видове, не попадат в обхвата на Регламента, както не попадат и продуктите от синтетичен каучук,

iii. изделията от дърво попадат в обхвата на Регламента на ЕС относно обезлесяването, но продуктите от ратан не попадат в обхвата на Регламента.

8. РЕДОВНО ПОДДЪРЖАНЕ НА СИСТЕМА ЗА НАДЛЕЖНА ПРОВЕРКА

Съответно законодателство: *Регламент на ЕС относно обезлесяването — член 12 — Създаване и поддръжка на системи за надлежна проверка, докладване и водене на регистри*

За да извършват надлежна проверка в съответствие с член 8, операторите трябва да създадат и актуализират рамка от процедури и мерки за документиране, анализиране, проверка и докладване („система за надлежна проверка“). Целта на надлежната проверка съгласно Регламента на ЕС относно обезлесяването е да се постигне необходимият резултат чрез доказване на последователност на процесите в стопанските операции. Важно е в съответствие с член 12, параграф 2 операторът да **подлага на преглед своята система за надлежна проверка най-малко веднъж годишно**, за да се гарантира, че отговорните лица спазват процедурите, приложими спрямо тях, въведените процеси са ефективни и се постига необходимият резултат. Операторите следва също така да актуализират системата за надлежна проверка, ако по време на прегледа или на друг етап узнаят за нови тенденции, които може да дадат отражение върху целите на системата за надлежна проверка, например върху ефективността и изчерпателността на етапите или процедурите в рамките на системата. Всички актуализации на системата за надлежна проверка трябва да се регистрират, а регистрите трябва да се съхраняват в продължение на 5 години.

Прегледът може да се извърши от лице в организацията на оператора (което следва да е независимо от лицата, които извършват процедурите), или от външен орган. В рамките на прегледа следва да бъдат установени всички слабости и неуспехи, а ръководството на оператора следва да определи крайни срокове за справяне с тях.

В случай на система за надлежна проверка по отношение на съответен продукт, при прегледа следва да се провери например дали съществуват документирани процедури:

— за събиране и регистриране на информацията, данните и документите, необходими за доказване на съответствие.

— за оценка на риска съответният продукт или който и да е компонент на съответния продукт да съдържа съответни продукти или съответни стоки, които са свързани обезлесяване или не са произведени в съответствие със приложимото законодателство на държавата на производство.

— описващи предлаганите действия, които трябва да се предприемат в зависимост от нивото на риск.

При прегледа следва да се провери също така дали лицата, отговорни за отделните етапи от процедурите, разбират и прилагат всеки етап, и дали се извършват подходящи проверки, за да се гарантира, че процедурите са ефективни на практика (т.е. че с тях се установяват и съответно изключват съответни продукти, при които рискът от несъответствие не е незначителен). Добрата практика предполага документиране на следваните стъпки и резултатите от прегледа, за да се докаже извършването му.

9. СЪСТАВНИ ПРОДУКТИ

Съответно законодателство: *Регламент на ЕС относно обезлесяването — член 4 —Задължения на операторите; член 9 — Изисквания за предоставянето на информация; член 33 — Информационна система*

Операторите и търговците могат да търгуват със съответни продукти, изброени в приложение I към Регламента на ЕС относно обезлесяването, които съдържат или са произведени частично от други съответни продукти или съответни стоки. На практика те понякога се наричат „съставни продукти“, въпреки че това не е правен термин, използван в Регламента на ЕС относно обезлесяването.

В Регламента на ЕС относно обезлесяването са определени правила, за да се гарантира, че съответните стоки и съответните продукти, които съответните продукти съдържат или от които са произведени съответните продукти, се установяват правилно в хода на надлежната проверка, извършвана от оператора съгласно член 8. Това е необходимо, за да се гарантира че всички съответни продукти са в съответствие с Регламента.

Операторите трябва да изпълнят изискванията за предоставяне на информация, изброени в член 9, като част от извършваната от тях надлежна проверка по отношение на съответните продукти, които пускат на пазара или изнасят от него. Следва да се отбележи, че член 9 се прилага и за търговци, които не са МСП, които ще „предоставят на пазара“ съответните си продукти. В някои случаи може да е сложно да се установят видовете, произходът и географските местоположения на съответните стоки, които съответните продукти съдържат, особено за възстановени продукти като хартия, плочи от дървесни влакна и плочи от дървесни частици, или за силно преработени продукти като хранителни продукти, съдържащи какао, но тази информация се изисква, за да бъдат продуктите пуснати на пазара или изнесени. За допълнителна информация, моля, вижте приложение II към настоящия документ с насоки.

Освен това, когато пуска на пазара на Съюза или изнася съответни продукти, ако те съдържат или са произведени от други съответни продукти (както са изброени в приложение I към Регламента на ЕС относно обезлесяването), които не са преминали надлежна проверка, операторът трябва да извърши надлежна проверка по отношение на тези части от съответния продукт. Това се отнася както за оператори, които са МСП, така и за оператори, които не са МСП (член 4, параграфи 8 и 9).

а) *Изисквания за предоставяне на информация*

Като част от извършваната от тях надлежна проверка съгласно член 8, когато описват съответните си продукти в съответствие с изискванията за предоставяне на информация съгласно член 9, операторите трябва да включат списък на съответните стоки или съответните продукти, които се съдържат в съответните им продукти или които са използвани за производството им.

Това означава, че операторите трябва да събират информация за наличието на съответни стоки в съответните продукти, които пускат на пазара или изнасят. Тази информация включва географското местоположение на съответните стоки, които се съдържат в съответните продукти или са използвани за производството на съответните продукти, заедно с допълнителната информация по член 9, параграф 1. Съгласно член 9, за да изпълнят изискванията за предоставяне на информация за географското местоположение по отношение на съответните си продукти, операторите включват:

— географското местоположение за всички парцели, където са произведени съответните стоки, които съдържа съответният продукт или които са използвани при производството му, *както и*

— датата или периода на производство.

Когато съответен продукт съдържа или е бил произведен от съответни стоки, произведени в различни парцели, трябва да се предостави географското местоположение на всичките различни парцели. По отношение на съответните продукти, които се състоят от или са били произведени от едър рогат добитък, съгласно член 2, точка 29 изискването за предоставяне на географско местоположение се отнася до всички помещения или структури, свързани с отглеждането на едрия рогат добитък, включително мястото на раждане, стопанствата, където добитъкът се държи, и в случай на отглеждане на открито — всяка среда или място, където добитъкът се държи временно или постоянно — до момента на клането.

Ако в някой от парцелите, които са установени за някой от съответните продукти в рамките на съответен продукт, който е „съставен продукт“, е налице обезлесяване или деградация на горите, този продукт не може да бъде пуснат или предоставен на пазара, или изнесен (член 9, параграф 1, буква г).

Освен това член 9 съдържа изискване да се посочат общоприетото наименование и пълното научно наименование на всички биологични видове, когато става въпрос за съответни продукти, които съдържат или са били произведени с използването на дървен материал. В някои случаи може да е сложно да се установят всички биологични видове във всеки съответен компонент на силно преработени съставни продукти, като плочи от дървесни частици, хартия и печатни книги. Ако обаче например дървесните видове, използвани при производството на изделието, варират, операторът ще трябва да предостави списък на всички дървесни видове, които може да са били използвани за производството на съответното изделие. Биологичните видове следва да бъдат изброени в съответствие с международно приета номенклатура на дървените материали (напр. DIN EN 13556 от 1 октомври 2003 г. относно „Номенклатура на дървените материали, използвани в Европа“).

б) *Надлежна проверка по отношение на съставни продукти: използване на съществуващи декларации за надлежна проверка*

Операторите, които пускат на пазара или изнасят „съставни продукти“ (например мебели, произведени от други съответни продукти от дървен материал), могат да се позовават на съществуващи декларации за надлежна проверка, когато е приложимо. Когато оператори, които не са МСП, представят информация в информационната система (описана в член 33), те могат да се позовават на декларации за надлежна проверка, които вече са били представени в информационната система, но само в случаите, когато са удостоверили, че надлежната проверка по отношение на продуктите, които съответните продукти съдържат или от които те са произведени, е извършена правилно в съответствие с член 4, параграфи 1 и 9.

Може да се направи позоваване на информацията, съдържаща се в съществуващи декларации за надлежна проверка, за да се изпълнят изискванията за предоставяне на информация по член 9. Например информацията за географското местоположение на стоки може да бъде установена в декларацията за надлежна проверка по отношение на съответен продукт, съдържащ се в съответния продукт, който операторът иска да пусне на пазара или да изнесе, и няма да е необходимо да бъде предоставяна отново, ако се направи позоваване на декларацията за надлежна проверка нагоре по веригата. Позоваването може да се направи в информационната система, като се въведе референтния номер на декларация за надлежна проверка нагоре по веригата, когато се подава нова декларация. Операторите и търговците, които представят декларации за надлежна проверка, могат да решат дали информацията за географското местоположение, съдържаща се в техните декларации, представени в информационната система, да бъде достъпна и видима за операторите надолу по веригата чрез декларациите за надлежна проверка в Информационната система, на които е направено позоваване.

Като цяло разработването и функционирането на информационната система ще бъде в съответствие с приложимите разпоредби за защита на данните. Освен това **в системата ще бъдат включени мерки за сигурност, с които се гарантират целостта и поверителността на съдържащата се в информационната система информация.**

Съгласно член 4, параграф 7 операторите — включително МСП — предоставят на операторите и търговците надолу по веригата на доставки цялата информация, необходима за доказване на съответствието на продукта, включително референтните номера за надлежна проверка. Съгласно член 4, параграф 8 от операторите, които са МСП, не се изисква да извършват надлежна проверка по отношение на съответните продукти, съдържащи се в съответния продукт или произведени от него, които вече са преминали надлежна проверка в съответствие с член 4, параграф 1 и за които вече е представена декларация за надлежна проверка в съответствие с член 33. Операторите, които са МСП, трябва да предоставят на компетентните органи референтния номер на декларацията за надлежна проверка при поискване от страна на компетентния орган. В съответствие с член 4, параграф 8 операторите, които са МСП, **трябва** да извършват надлежна проверка и да представят декларация за надлежна проверка по отношение на части от съответни продукти, които не са преминали надлежна проверка или за които не е представена декларация за надлежна проверка.

10. РОЛЯТА НА СХЕМИТЕ ЗА СЕРТИФИЦИРАНЕ И НА СХЕМИТЕ, ПРОВЕРЕНИ ОТ ТРЕТИ СТРАНИ, В ОЦЕНКАТА НА РИСКА И ОГРАНИЧАВАНЕТО НА РИСКА

Съответно законодателство: *Регламент на ЕС относно обезлесяването — съображение 52; член 10, параграф 2, буква н) — Оценка на риска*

Схемите за сертифициране и схемите, проверени от трети страни, често се използват, за да бъдат удовлетворени специфични изисквания на клиентите по отношение на съответните стоки и съответните продукти. Това може да включва стандарт, в който са описани практиките, които трябва да се прилагат по време на производството на сертифицираните стоки, и който съдържа принципи, критерии и показатели; изисквания за проверка на съответствието със стандарта и предоставяне на сертификати; и отделно сертифициране на база верига на контролиране (chain-of-custody certification), за да се предостави увереност по веригата на доставки, че даден продукт съдържа само (или в някои случаи определен процент) сертифициран или проверен от трета страна материал от установени и сертифицирани или проверени от трета страна производители.

В Регламента на ЕС относно обезлесяването се признава, че схемите за сертифициране и другите схеми, проверени от трети страни, може да предоставят полезна информация относно спазването на Регламента при оценката на риска в допълнение към член 10 като подкрепящо доказателство, че продуктите са законосъобразни и не са свързани с обезлесяване. Условието е тази информация да отговаря на съответните изисквания, предвидени в член 9, както е посочено в член 10, параграф 2, буква н).

Действително, схемите за сертифициране и другите схеми, проверени от трети страни, се управляват от организация, която не е участник в производството или във веригата за доставки на съответната стока. Освен това някои от тези схеми често се използват, за да се провери дали се спазват определени стандарти или правила, но не е задължително да се стигне до сертифициране на самия продукт.

Настоящите насоки са насочени предимно към заинтересованите страни, които обмислят да използват схеми за сертифициране или схеми, проверени от трети страни, като се има предвид тяхната потенциална добавена стойност при предоставянето на допълнителна информация, като например координати за географско местоположение, и подпомагането на оценката на риска, извършвана от операторите като част от надлежната проверка по отношение на това дали съответните продукти са законосъобразни и не са свързани с обезлесяване. Регламентът на ЕС относно обезлесяването не задължава: 1) операторите да използват такива схеми, 2) производителите да се присъединят към тях, нито 3) държавите производители да създават такива схеми. Използването на схеми, проверени от трети страни, не е законово изискване, а доброволно решение на оператора.

Схемите за сертифициране и схемите, проверени от трети страни, могат да играят важна роля в насърчаването на устойчиви практики в областта на селското и горското стопанство и на отговорно снабдяване, като насърчават прозрачността по веригата на доставки и улесняват съответствието. Необходимо е да се отбележи, че схемите за самосертифициране, при които няма процедури за удостоверяване от трети страни, са извън обхвата на настоящите насоки и по дефиниция са по-несигурни поради липсата на независимост и безпристрастност.

Настоящите насоки са насочени предимно към заинтересованите страни, които обмислят да използват схеми за сертифициране или схеми, проверени от трети страни, като се има предвид тяхната потенциална добавена стойност при предоставянето на допълнителна информация, като например координати за географско местоположение, и подпомагането на оценката на риска, извършвана от операторите като част от надлежната проверка по отношение на това дали съответните продукти са законосъобразни и не са свързани с обезлесяване. Ако операторите решат да използват тези схеми, настоящите насоки имат за цел да им помогнат да оценят степента, до която тези схеми могат да помогнат за изпълняването на изискванията на Регламента на ЕС относно обезлесяването.

Настоящите насоки са от значение и за националните компетентни органи, тъй като в него се подчертава, че въпреки че такива схеми могат да се използват в процедурата за оценка на риска съгласно член 10, те не могат да заместят отговорността на оператора по отношение на надлежната проверка съгласно член 8. Това означава, че използването на такива схеми не означава „зелена лента за преминаване“, тъй като от оператора все още се изисква да извършва надлежна проверка и той носи отговорност, ако не спазва изискванията за надлежна проверка съгласно Регламента на ЕС относно обезлесяването.

Съществува голямо разнообразие от схеми по отношение на техния обхват, цели, структура и методи на работа. Едно важно разграничение е между 1) това дали в тях се разчита или не на атестационна процедура от трета страна, като по този начин те се групират в схеми за сертифициране и схеми, проверени от трети страни, от една страна, и 2) схеми за самосертифициране, от друга. Последните не попадат в обхвата на настоящия документ с насоки и по дефиниция са по-несигурни поради липсата на независимост и безпристрастност.

а) *Ролята на схемите за сертифициране и схемите, проверени от трети страни*

Когато преценява дали да използва информацията, предоставена от схема за сертифициране или схема, проверена от трета страна, в процедурата за оценка на риска съгласно член 10 като подкрепящо доказателство, че продуктът е законосъобразен и не е свързан с обезлесяване, операторът следва като първа стъпка да определи дали стандартите на схемата са в съответствие със съответните разпоредби на Регламента на ЕС относно обезлесяването. В това отношение следва да се отбележи, че операторите може също така да използват схеми, проверени от трети страни, или схеми за сертифициране във връзка със съответствието само с определени изисквания на Регламента.

В повечето случаи схемите за сертифициране и схемите, проверени от трети страни, изискват действащите като трета страна организации да бъдат в състояние да докажат, че са квалифицирани да правят оценки, чрез процес на акредитация, който определя стандарти за уменията на одиторите и системите, към които сертифициращите организации трябва да се придържат. Върху сертифицираните или проверените продукти обикновено се поставя етикет с наименованието и вида на организацията за сертифициране или проверка, както и изискванията за процеса на одит. Схемата може също така да изисква партньорите да включват тази информация в официалните документи, придружаващи пратката. Тези организации обикновено са в състояние да предоставят информация относно обхвата на сертифицирането и начина, по който то се прилага в държавата на производство на съответния продукт, включително подробности като естеството и честотата на одиторските проверки на място.

Оценка на схемите за сертифициране и схемите, проверени от трети страни, може да се направи според три основни елемента: 1) „съответните стандарти“, т.е. оперативните изисквания, обхвата, процедурите, политиките по отношение на дружествата, които се придържат към тези схеми, 2) „прилагането от страна на схемите“, т.е. степента, до която се прилагат стандартите, включително чрез внедряване на необходимите мерки за осигуряване на съответствие, също и чрез одити, и 3) „особеностите на управлението“/оценка на достоверността на схемите като прозрачност, процеси на осигуряване на увереност, надзор и т.н. Операторът следва редовно да извършва преоценка на тази информация, особено във връзка с изискванията на Регламента на ЕС относно обезлесяването.

По отношение на изискванията на Регламента на ЕС относно обезлесяването, доколкото това е от значение за информацията, предоставена от схемата за сертифициране или схемата, проверявана от трета страна, операторите например следва да проучат внимателно следните аспекти на схемите за сертифициране или схемите, проверени от трети страни, във връзка с точка 1) „съответни стандарти“:

— валидността на сертификата за съответна стока или съответен продукт, автентичността му и включването му в обхвата на сертифициране или проверка на асоциацията от трети страни,

— включването и спазването на съответните правни изисквания, като привеждане в съответствие с определението за обезлесяване и крайната дата 31 декември 2020 г., определени в членове 2 и 3 от Регламента на ЕС относно обезлесяването,

— оценката на риска от несъответствие на съответния продукт по отношение на изискванията той да е законосъобразен и да не е свързан с обезлесяване,

— проследимостта на съответните продукти обратно до парцела, включително чрез географско местоположение,

— възможността за смесване на материал с известен произход и материал с неизвестен произход в рамките на модела на веригата на контролиране (което не е приемливо съгласно Регламента на ЕС относно обезлесяването) ([15]). Съответен продукт със сертификат за проследяване може също така да съдържа комбинация от сертифицирани и несертифицирани материали от различни източници, за които трябва да се получи информация дали са извършени проверки по отношение на несертифицираната част и дали тези проверки предоставят адекватни доказателства за съответствие с изискванията на Регламента на ЕС относно обезлесяването. Следователно процедурата за надлежна проверка трябва да бъде извършена по отношение на съответния продукт в неговата цялост.

— възможността за използване на масов баланс, когато отговарящи на изискванията продукти се смесват с продукти с неизвестен произход (което не е приемливо съгласно Регламента на ЕС относно обезлесяването) ([16]),

([15]) В някои схеми се допуска сертифициране, когато определен процент от съответния продукт, обикновено посочен на етикета, отговаря на пълния стандарт за сертифициране. В такива случаи е важно операторът да получи информация дали са извършени проверки по отношение на несертифицираната част и дали те предоставят достатъчни доказателства за съответствие и на несертифицираната част с елементите „географско местоположение“ и „несвързаност с обезлесяването“.

([16]) В някои схеми се допуска сертифициране, когато се използва верига на контролиране на баланса на масата. Такива смесени продукти обаче не са в съответствие с Регламента на ЕС относно обезлесяването. Само продукти, които са в пълно съответствие с елементите, споменати по-горе, са разрешени съгласно Регламента на ЕС относно обезлесяването, с изключение на смесени продуктите, основани на използване на определени проценти или на верига на контролиране на масовия баланс.

— способността на схемата да предоставя необходимата информация, придружена от доказателства, които са „достатъчно категорични и проверими“, както е предвидено в член 9.

Второ, във връзка с точка 2) „прилагане от страна на схемите“ операторите следва да вземат предвид:

— достъпността на информацията относно управлението на схемата, взаимодействието на заинтересованите страни със схемата и резюметата на одитите,

— безплатната и публично достъпна база данни за притежателите на сертификати, обхвата на покритие и валидността на сертификатите, и датата на спиране или прекратяване на статута на сертифициране и свързаните с това одиторски доклади,

— прозрачните периодични, произволни и независими проверки (включително чрез одити) на съответствието на схемата за сертифициране или схемата, проверена от трета страна, със собствените ѝ стандарти, правила и процедури,

— контрола на количеството и произхода на сертифицираните материали по веригата на доставки, включително например използване на анатомичен, химичен или ДНК анализ за проверка на информацията за проследимостта на продукта или веригата на доставки,

— ефективните механизми за контрол за проверка на обемите във веригите на доставки ([17]),

— използването на подобни печати/твърдения, отнасящи се до различни видове схеми,

— съществуващите обосновани доклади за възможни недостатъци или проблеми на съответната схема за сертифициране или схема, проверена от трета страна, в държавите, от които произхождат съответните стоки или продукти,

— съществуващите обосновани доклади относно даден производител или търговец, използващ съответната схема за сертифициране или схема, проверена от трета страна.

Във връзка с точка 3) „относно управлението на схемите“ операторите следва да вземат предвид следните елементи:

— потенциалните конфликти на интереси,

— степента на контрола по отношение на измамите и корупцията и констатациите от него,

— съответствието на схемата за сертифициране или схемата, проверена от трета страна, с международните или европейските стандарти (напр. съответните ръководства по ISO),

— последиците и санкционирането в случай на нарушения, както и коригиращите действия, също и по отношение на спирането на сертифицирането, докато се изпълняват коригиращите мерки, като се вземе предвид скоростта на процедурата за отмяна на спирането и възстановяване на разрешението за издаване на сертификат за продукти,

— включването на разпоредби за взаимодействие със заинтересованите страни, с които също така се допуска и насърчава участието на дребни земеделски стопани (ако е приложимо) в схемата,

— информацията за независимостта на организациите — трети страни, които предоставят съответните услуги за сертифициране или проверка като акредитирани организации. На уверенията или декларациите от страна на схемата, одиторите, свързани със схемата, или одиторите — трети страни, ангажирани от схемата да изпълняват нейните процедури за осигуряване на увереност, не следва да се разчита изолирано, нито тези уверения и декларации да се приемат за убедителни. Следва да се вземат предвид становищата на други съответни заинтересовани страни, в това число участници в схемата, синдикални организации, сдружения на работници и дребни земеделски стопани, гражданското общество и неправителствени организации, както и организации — трети страни, извършващи одити и предоставящи увереност, ако е логично да се очаква, че такива становища са налични.

([17]) Сертифицирането на база верига на контролиране може да бъде използвано като доказателство, че във веригата на доставки няма неизвестна или непозволена стока. С това сертифициране обикновено се цели да се гарантира, че в „критичните контролни точки“ на веригата на доставки е позволено въвеждането само на разрешени стоки и продукти, и даден продукт може да бъде проследен до предишния надзорен орган (който трябва също така да има сертифициране на база верига на контролиране), а не до мястото на произход. Продукт, сертифициран на база верига на контролиране, може да съдържа комбинация от сертифициран и друг разрешен материал от различни източници. Когато използва сертифициране на база верига на контролиране, операторът следва да гарантира, че всички материали отговарят на изискванията на Регламента на ЕС относно обезлесяването и че контролът е достатъчен, за да се изключат неотговарящи на изискванията материали.

б) *Обща информация*

Схемите за сертифициране и схемите, проверени от трети страни, са публични или частни в зависимост от модела си на управление, независимо дали се управляват от правителството или не. Те могат да бъдат задължителни или доброволни в зависимост от това дали са правно обвързващи. Частните схеми се използват доброволно от оператора, докато публичните често са (макар и не непременно) задължителни и са създадени от държавите, от които се снабдяват продуктите. Целта както на публичните, така и на частните схеми за сертифициране и схеми, проверени от трети страни, е да дадат признание за добрите екологични стандарти чрез сертифициране и поради това много от тях имат важен принос за повишаване на устойчивостта на селскостопанското производство в световен мащаб.

Независимо от това при оценката на въздействието, предшестваща Регламента на ЕС относно обезлесяването, като бяха използвани други проучвания от значение, бяха установени и редица опасения по отношение на такива схеми, включително поради факта, че те имат различна степен на прозрачност и различни правила, процедури и системи за осигуряване на качеството, както и различни правила, процедури и системи, свързани с наблюдението, разкриването и прилагането. През годините на тяхното функциониране са повдигнати и опасения относно ефективността и почтеността на системите на веригите на контролиране и във връзка с тяхната уязвимост към измами. Освен това липсата на независими одити е слабост на някои частни схеми. В специфично проучване относно схемите за сертифициране и проверка в сектора на горите и по отношение на изделията от дървен материал, поръчано от Комисията, бяха направени подобни констатации, като бяха посочени липсата на прозрачност и рискът от частична или дори подвеждаща информация ([18]).

В задължителните публични схеми за проверка, съдържащи задължителни мерки, могат да са включени високи стандарти както по отношение на покритието, така и по отношение на прилагането. От ключово значение е те да обхващат всички икономически оператори в дадена държава (като се включат както пускането на пазара, така и износът), за да се избегнат вратички и изтичане, които могат да бъдат причинени от наличието на икономически оператори, които не са обхванати от схемата. Те могат също така да осигурят по-добра интеграция на дребните земеделски стопани, като предоставят необходимата подкрепа за преодоляване на проблема с разходите, често възприемани като значителни, тъй като икономиите от мащаба поставят МСП в неизгодно положение в сравнение с по-големите оператори и търговци при постигането на сертифициране.

По отношение на надеждността както на частните, така и на публичните схеми, и на това доколко те са подходящи, всички приложими елементи на техните стандарти следва да бъдат в съответствие с (или на същото, или на по-високо ниво от) Регламента на ЕС относно обезлесяването, по-специално по отношение на определението на понятието „несвързан с обезлесяване“, изискванията за географско местоположение и прозрачността и законосъобразността на производството.

В този контекст е важно да се отбележи, че не във всички схеми са включени стандарти и оценки, свързани със законосъобразността на производството на съответната стока, и следователно може да е уместно да се провери какви изисквания за законосъобразност са обхванати от схемите по отношение както на обхванатите от тях закони, така и на критериите или показателите, на които се разчита за оценка на съответствието. Например схемите може да се различават в определенията за това какво трябва да се счита за приложимо „законодателство“ или „законосъобразно“ в държавата на производство, или по показателите, които трябва да се вземат предвид при оценката на рисковете от незаконосъобразност.

Вземането на вътрешни решения и управлението, в това число прякото участие на участниците във веригата на доставки, които искат да получат и притежават сертификати или придобиват и използват сертифицирани продукти, за да отговорят на изискванията на потребителите, също са елементи, които имат отражение върху изпълнението, прилагането и надеждността на всяка съответна схема.

С цел да се улеснят допълнително търговията и спазването на Регламента на ЕС относно обезлесяването ще бъде създадено хранилище на практики, в което икономическите оператори могат да правят справки, когато извършват надлежна проверка за пускане и предоставяне на продукти на пазара на ЕС, а компетентните органи — когато извършват съответните проверки.

За допълнителни елементи от значение за всички форми на сертифициране и проверка от трета страна, вижте извършената от Комисията оценка на въздействието ([19]), Насоките за най-добри практики на ЕС за схемите за доброволно сертифициране на селскостопански продукти и храни ([20]) и констатациите от проучването на Комисията относно схемите за сертифициране и проверка в сектора на горите и по отношение на изделията от дървен материал ([21]).

([18]) Европейска комисия, Доклад: Study on Certification and Verification Schemes in the Forest Sector and for Wood-based Products (Проучване относно схемите за сертифициране и проверка в сектора на горите и по отношение на изделията от дървен материал), Служба за публикации на ЕС, 2021 г.

([19]) Европейска комисия SWD(2021), 326 final.

([20]) ОВ C 341, 16.12.2010 г., стр. 5.

([21]) Европейска комисия, Доклад: Study on Certification and Verification Schemes in the Forest Sector and for Wood-based Products (Проучване относно схемите за сертифициране и проверка в сектора на горите и по отношение на изделията от дървен материал), Служба за публикации на ЕС, 2021 г.

11. ИЗПОЛЗВАНЕ ЗА СЕЛСКОСТОПАНСКИ ЦЕЛИ

1. **Въведение**

С член 3, буква а) от Регламента на ЕС относно обезлесяването се забраняват пускането и предоставянето на пазара на Съюза или износът от него на съответни стоки и съответни продукти, освен ако те са несвързани с обезлесяване. В член 2, точка 13, буква а) „несвързани с обезлесяване“ е определено по следния начин: съответните продукти съдържат, били са хранени или са били произведени при използване на съответни стоки, които са били произведени върху земя, която не е била подложена на обезлесяване след 31 декември 2020 г. ([22]) Съгласно член 2, точка 3 „обезлесяване“ означава преобразуването на гори за селскостопанско ползване, независимо дали е предизвикано от човека или не.

В съображение 36 от Регламента на ЕС относно обезлесяването е обяснено, че Комисията следва да разработи насоки, за да изясни тълкуването на определението „използване за селскостопански цели“, по-специално във връзка с преобразуването на гори в земи, чиято цел не е използване за селскостопански цели. В съображение 31 от Регламента относно възстановяването на природата ([23]) също се споменават такива насоки.

Следователно основните цели на настоящата глава са следните:

— да се изяснят определението за „гора“, измерването на техническите параметри, използвани в определението на „гора“ съгласно Регламента на ЕС относно обезлесяването по отношение на площта, средната височина и покритието на короните, особено в случаите, когато дърветата граничат или се припокриват със земеделски площи (раздел 3);

— да се изясни значението на „площи под угар“ и „селскостопански насаждения“, посочени в член 2, точка 5 от Регламента на ЕС относно обезлесяването, по-специално условията, при които земеделските площи, които са били например оставени под угар, или са под угар, или се използват за определени разсадници, продължават да се „използват за селскостопански цели“ за целите на член 2, независимо от характеристиките на земята, с цел също така да се изяснят условията за преобразуването на гори за селскостопанско ползване (раздели 3 и 4);

— да се предоставят насоки относно обстоятелствата, при които, въпреки наблюдаваното покритие от дървесни корони след 31 декември 2020 г. (крайната дата, посочена в член 2, точка 13 от Регламента на ЕС относно обезлесяването), площта следва да се счита за „използвана за селскостопански цели“ (раздел 4);

— да се изяснят ситуациите, при които площ, попадаща в обхвата на определението за „гора“, не следва да се счита за преобразувана за „селскостопанско ползване“, а за друго земеползване, по-специално:

  — за друго земеползване с цел да се предотврати, сведе до минимум, намали или обърне неблагоприятното въздействие върху биологичното разнообразие в резултат от въвеждането и разпространението на инвазивни чужди видове, или

  — за полуестествени местообитания, които се управляват екстензивно (напр. чрез консервационна паша) в съответствие с изискванията в план за опазване или възстановяване, с който се изпълняват задължения, произтичащи от международни конвенции за опазване и възстановяване на природата и биологичното разнообразие, или

  — за предотвратяване на горски пожари или за внедряване на енергия от възобновяеми източници (раздели 2 и 4.а);

— да се предостави тълкуване на „използване за селскостопански цели“ съгласно Регламента на ЕС относно обезлесяването, като се вземат предвид определенията, посочени в приложимото законодателство на ЕС и обяснителните бележки, които са договорени на международно равнище (раздели 4, 4.в и 4.г);

— да се изяснят комбинираните и водещи до полезни взаимодействия начини на използване на площи с дървесна покривка, които попадат в обхвата на определенията в Регламента на ЕС относно обезлесяването, като агролесовъдните, горско-растениевъдните, горско-пасищните и горско-растениевъдно-пасищните системи (раздел 4.г);

— да се изяснят различните видове земеползване в един и същ район и използването на кадастрални карти и поземлени регистри (раздел 5).

([22]) Другият елемент на „несвързани с обезлесяване“ съгласно член 2, точка 13, буква б), в който е посочено, че при съответни продукти, които съдържат или са били произведени от дървен материал, дървеният материал е добит, без да се предизвиква деградация на горите, е извън обхвата на настоящата глава, която се занимава конкретно с определението за използване за селскостопански цели.

([23]) ОВ L 2024/1991, 29.7.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1991/oj.

2. **Изясняване на преобразуването на гори в земя, която не е предназначена за използване за селскостопански цели**

Съответно законодателство: *Регламент на ЕС относно обезлесяването — съображение 36, член 2, точки 3, 5, 13 — Определения, член 3, буква а) — Забрана*

Съгласно член 2, точка 3 от Регламента на ЕС относно обезлесяването „обезлесяване“ означава преобразуването на гори за селскостопанско ползване и следва да се разбира като промяна в начина на ползване на земята от „гора“ съгласно определението в член 2, точка 4 от Регламента (което се разглежда подробно в раздел 3) в „използване за селскостопански цели“ съгласно определението в член 2, точка 5 от Регламента (което се разглежда подробно в раздели 4, 4.в и 4.г). В това отношение степента на преобразуване за селскостопанско ползване е без значение и такова преобразуване прави попадащата в обхвата стока, произведена на такава земя, неотговаряща на изискванията, ако обезлесяването е настъпило след 31 декември 2020 г.

Класифицирането на дадена територия като „обезлесена“ се основава на обективния критерий дали гората е била преобразувана за специфично ползване и цел, а това не зависи от законно регистрираното ползване и географските граници на парцела, нито от това кой или какво стои в основата на обезлесяването.

За целите на разглеждания регламент преобразуването на горите в други начини на земеползване, които не попадат в обхвата на определението за „използване за селскостопански цели“, означава, че това преобразуване не попада в обхвата на определението за „обезлесяване“ (моля, вижте подробна информация за „използване за селскостопански цели“ в раздел 4). Това включва преобразуване на горите в зони за градска инфраструктура като електропроводи, пътища, градове и населени места, за неселскостопански промишлени обекти или за внедряване на енергия от възобновяеми източници.

Преобразуването на горски площи не попада в обхвата на определението за „обезлесяване“ в Регламента на ЕС относно обезлесяването и ако основната цел на преобразуването и последващото земеползване не представлява селскостопанско ползване, а например внедряване на енергия от възобновяеми източници, използване за целите на промишлеността, възстановяване на биологичното разнообразие, предотвратяване на горски пожари, хуманно отношение към животните при екстремни климатични условия или управление на инвазивни чужди видове. Спомагателни селскостопански дейности могат да се извършват, когато те са от съществено значение за поддържане на основната цел на преобразуването и на използването на земята след преобразуването (вижте раздел 4.а), или когато селскостопанската дейност не променя преобладаващото използване на гората (вижте раздел 4.б).

За прилагането на разпоредбите отговарят държавите членки. Когато прилагат настоящите насоки към отделни случаи, държавите членки следва да гарантират, че надлежно се вземат предвид специфичните за всеки случай обстоятелства. В случаите, когато дейностите са незначителни предвид всички разглеждани обстоятелства, следва да се спазва принципът на пропорционалност.

3. **Определение на „гора“**

Съответно законодателство: *Регламент на ЕС относно обезлесяването — член 2, точка 4 — Определения*

Съгласно член 2, точка 4 от Регламента на ЕС относно обезлесяването дадена площ се счита за „гора“, ако са налице следните характеристики:

— **Земя, която се простира върху повече от 0,5 хектара** — това означава, че площта на дърветата, описана въз основа на периметъра на покритието на короните, достига 0,5 хектара или повече.

— **Дървета, високи над 5 метра** — това означава, че върховете на дърветата достигат средна височина 5 метра или повече.

— **Покритие на короните над 10 %** — това означава, че съотношението на покритието на короните на дърветата, образуващи групата дървета, към площта, заета от групата дървета, е над 10 %.

— **Дървета, които могат да достигнат тези прагови стойности in situ** — това означава райони с млади дървета, които все още не са достигнали, но се очаква да достигнат покритие на короните 10 % и височина на дърветата 5 метра. Включват се по-конкретно площи, в които запасите са временно по-малки поради сеч като част от практика за управление на горите или природни бедствия, и които се очаква да бъдат възстановени.

— **Не включва земя с преобладаващо селскостопанско или градско ползване** — това означава, че гората се определя както от наличието на дървета, така и от липсата на друго преобладаващо ползване (вижте по-долу, а също и раздел 4).

Площта на земята, средната височина и характеристиките на покритието на короните трябва да са налични или да е възможно тези прагови стойности да бъдат постигнати in situ едновременно.

В контекста на Регламента на ЕС относно обезлесяването **„градското ползване“** следва да се счита за преобладаващо например в случай на паркове и градини в градските райони, независимо дали са достигнати праговите стойности в определението за гора. За повече информация относно преобладаващото „**селскостопанско ползване**“ вижте раздел 4.

При условие че са налице характеристиките в определението, в площта на „гората“ се включват следните, без списъкът да се ограничава до тях:

— площи, заобиколени от гори или тясно свързани с тях, използвани за горско стопанство, като горски пътища, противопожарни просеки и други малки открити площи, освен ако не са създадени върху собствен индивидуален недвижим имот,

— площ, изоставена обикновено за повече от 10 години, в която са възстановени дървета, които са достигнали критериите за „гора“ (във връзка с „площ под угар и площ, която е временно под угар“ вж. в раздел 4);

— мангрови гори в приливни зони, независимо дали тази площ е класифицирана като земя или не;

— разсадници за горски видове, отглеждани в рамките на площта на гората за задоволяване на собствените нужди на собствениците на гори;

— площи извън площите, законово определени като гори, които отговарят на критериите на определението за „гора“.

От определението за „гора“ са изключени групите дървета в селскостопански производствени системи. За допълнителна информация вж. раздели 4.в и 4.г.

4. Определение на „използване за селскостопански цели“ и изключения

Съответно законодателство: *Регламент на ЕС относно обезлесяването — член 2, точка 5 — Определения*

Съгласно член 2, точка 5 от Регламента на ЕС относно обезлесяването дадена площ се счита за „използвана за селскостопански цели“, ако предназначението на използването на земята е за целите на селското стопанство.

а) *Изясняване на целите на селското стопанство*

Съгласно член 2, точка 5 земята се използва за целите на селското стопанство (наред с други) в случаите в следния списък:

— **селскостопански насаждения**, определени в член 2, точка 6 от Регламента на ЕС относно обезлесяването. За по-подробни насоки относно „селскостопански насаждения“, моля, вижте раздел 4.в.

— **площи под угар** — площите под угар следва да се разглеждат в комбинация със „площ, която е временно под угар“, както е обсъдено по-долу в настоящия раздел.

— **животновъдно производство** — това включва площи с временни или постоянни пасища, както и стопански постройки за отглеждане и настаняване на животни.

Следва да се отбележи, че категориите „селскостопански насаждения“, „площ под угар“ и площ „за животновъдно производство“ са неизчерпателен списък от примери за „използване за селскостопански цели“.

За целите на настоящия регламент земята, използвана за селско стопанство, следва да се разбира като обхващаща следните категории земеползване:

— Земя, заета от временни култури, което означава цялата земя, използвана за култури, чийто цикъл на отглеждане обикновено е по-малко от една година, включително многогодишни временни култури.

— Земя, заета от временни ливади и пасища, което означава земя, на която се отглеждат тревисти фуражни култури или треви за косене или паша за период от по-малко от пет последователни години.

— Земя под угар, или земя, която е временно под угар, което означава земеделска земя, която си почива продължително, преди да бъде отново обработвана, използвана за пасища или използвана за други селскостопански дейности. Това може да е част от системата за сеитбооборот на земеделските стопанства или да се дължи на основателни причини или извънредни обстоятелства като щети от наводнения, липса на вода, липса на вложени материали, в това число икономически, социални (болест, проблеми с наследяването) или правни причини (съдебен спор и т.н.). Забележка: следва да се счита, че земята, оставена под угар или останала под угар, продължава да е за „използване за селскостопански цели“ обикновено в продължение на [десет] години. Въпреки това може да се счита, че земята продължава да е за „използване за селскостопански цели“ за по-дълъг период, ако се докаже, че селскостопанските дейности не могат да бъдат възобновени поради една от горепосочените причини. Посочената причина трябва да обхваща целия период, през който земята е била под угар или временна угар. Ако това се докаже, следва да се счита, че земята е непрекъснато използвана за селскостопански цели, освен ако не е официално определена като гора от националното законодателство.

— Земя, заета от трайни насаждения, което означава земя, на която се отглеждат трайни култури, които не е необходимо да се презасаждат няколко години, обикновено пет или повече години. Земята, заета от трайни насаждения, включва и земя, използвана за отглеждане на трайни насаждения под защитно покритие, което е описано в раздел 4.б.

— Земя, заета от постоянни ливади и пасища, което означава земя, използвана в продължение на над пет последователни години за паша на животни или за отглеждане на фуражни култури, чрез култивиране или естествено.

— Земя, заета от селскостопански постройки и стопански дворове, което означава площи, заети от действащи селскостопански постройки (хангари, хамбари, мазета, силози), постройки за животновъдство (конюшни, краварници, кошари за овце, птичарници) и стопански дворове.

— Когато с помощта на достатъчно убедителни доказателства може да се докаже както че i) даден парцел е „използван за селскостопански цели“, както е описано по-горе, преди 31 декември 2020 г., така и че ii) производител е решил да засади дървесни култури с кратък цикъл на ротация или да задели земята за временно залесяване преди тази дата или след тази дата и тази земя не попада в обхвата на план за управление на горите или законодателство, съгласно което се изисква управление на горите или опазване на горите на този парцел, за този парцел се счита, че продължава да се използва за селскостопански цели за целите на Регламента на ЕС относно обезлесяването и производителят може да продължи да осъществява селскостопанска дейност на този парцел.

— Гореспоменатите категории ползване на земеделска земя могат да обхващат и площи, заети от елементи на ландшафта, които се насърчават поради свързани с биологичното разнообразие или екологични причини.

Възстановяване, управление на инвазивни видове, предотвратяване на горски пожари, хуманно отношение към животните, внедряване на енергия от възобновяеми източници

Земя, която е била преобразувана за една или няколко от основните цели, изброени по-долу, **не** следва да се разбира като преобразувана за селскостопанско ползване, ако преобразуването е било предприето с цел:

— да се предотврати, сведе до минимум, намали или обърне неблагоприятното въздействие върху биологичното разнообразие в резултат от въвеждането и разпространението на инвазивни чужди видове, ако преобразуването е ограничено до строго необходимото и е подкрепено от планове за превенция, планове за управление или официални мандати, или

— да се предотвратят или да се сведат до минимум и намалят горските пожари, ако преобразуването е ограничено до строго необходимото и е подкрепено от планове за предотвратяване на пожари, планове за управление или официални мандати, или

— да се осигури спазването на законите в областта на хуманното отношение към животните, когато изграждането на конструкции (постоянни и непостоянни) за настаняване на животните е необходимо с цел осигуряване на хуманното отношение към тях и е ограничено до минимално необходимата площ за строителство, и когато тази дейност не оказва влияние върху категоризирането на околните територии като гори, или

— да се осигурят възстановяването на екосистеми с голямо значение за биологичното разнообразие (като например някои видове степни местности, влажни зони или пасища) и последващото управление с цел опазването на такива екосистеми, ако това е необходимо в съответствие с план за опазване или възстановяване (например план за управление на защитена зона или национален или регионален план за възстановяване на природата), с който се изпълняват задължения, произтичащи от глобални многостранни споразумения за опазване и възстановяване на природата и биологичното разнообразие, като например Конвенцията за биологичното разнообразие и Глобалната рамка за биологичното разнообразие от Кунминг-Монреал, или

— да се внедри енергия от възобновяеми източници (например чрез създаване на вятърни паркове, фотоволтаици),

дори ако могат да се извършват спомагателни селскостопански дейности, когато това е от съществено значение за подпомагане на основната цел на преобразуването и използването на земята след преобразуването.

б) *Изясняване на преобладаващо ползване на земята*

Съгласно член 2, точка 4, в случай че преобладаващото ползване на земята е за селско стопанство, земята не попада в обхвата на определението за „гора“.

В контекста на Регламента на ЕС относно обезлесяването за целите на изключенията, посочени в определението за „гора“ в член 2, точка 4, **„селскостопанското ползване“** следва да се счита за преобладаващо в следния неизчерпателен списък от случаи:

— Сезонна (напр. лятна) паша или временна горско-пасищна паша в покрити с дървета площи, които не попадат в категорията на първичните гори (напр. в полуестествени пасища или в естествени пасища с променяща се дървесна покривка).

— Ако поради климатичните условия (напр. временна снежна покривка) горско-пасищните или горско-растениевъдните практики са ограничени до определен период от годината, те могат да се считат за преобладаващо ползване.

— Създаване на защитни групи от дървета за различни екологични или свързани с биологичното разнообразие цели в площ с предимно селскостопанско (напр. паша) ползване, дори ако в площта са достигнати праговите стойности, посочени в определението за „гора“.

Тези случаи се различават от спомагателните селскостопански дейности в контекста на преобразуване с цел възстановяване или управление на инвазивни чужди видове, които не попадат в обхвата на „използването за селскостопански цели“, вижте по-горе.

За разлика от това, за целите на Регламента на ЕС относно обезлесяването **„селскостопанското ползване“ не** следва да се счита за **преобладаващо** например в случай на дребномащабно производство на странични продукти (напр. кафе) и случайна екстензивна или понякога дребна паша в горите, стига производството и свързаните с него дейности да не оказват вредно въздействие върху местообитанието на гората.

в) *Определение за „селскостопанските насаждения“*

Съответно законодателство: *Регламент на ЕС относно обезлесяването — член 2, точка 6 — Определения*

„Селскостопанските насаждения“ са включени в определението за „използване за селскостопански цели“ в член 2, точка 5 от Регламента на ЕС относно обезлесяването.

В определението за „селскостопански насаждения“ в член 2, точка 6 от Регламента на ЕС относно обезлесяването се посочва първо „земя с дървесни масиви в системите за селскостопанско производство, като например овощни насаждения, насаждения от маслодайна палма, маслинови овощни градини“, което включва позоваване на земеделски площи, включително трайни насаждения като описаните в раздел 4.

На второ място в това определение се посочват „агролесовъдни системи, където културите се отглеждат под покритие от дървесни корони“, което е обяснено в раздел 4.г и трябва да се чете заедно с изключението, когато преобладаващото ползване не се променя. В член 2, точка 6 от Регламента на ЕС относно обезлесяването допълнително се пояснява, че всички насаждения във връзка със съответните стоки, различни от дървен материал, са включени в понятието „селскостопански насаждения“, следователно тези насаждения попадат в обхвата на определението за „използване за селскостопански цели“.

И накрая, в член 2, точка 6 от Регламента на ЕС относно обезлесяването е определено, че селскостопанските насаждения са изключени от определението за „гора“. Това означава, че площите, отговарящи на критериите за селскостопански насаждения, не попадат в определението за гора, дори когато включват дървета като каучукова или маслодайна палма.

г) *Изясняване на „агролесовъдна система“*

Съответно законодателство: *Регламент на ЕС относно обезлесяването — съображение 37 и член 2, точка 6 — Определения*

Според документите на ФАО ([24]) „агролесовъдството“ е събирателно наименование за системи и технологии за използване на земята, при които многогодишни дървесни растения (дървета, храсти, палми, бамбук и т.н.) се използват умишлено върху същата единица за управление на земята, върху която се отглеждат земеделски култури и/или животни, в някакъв вид пространствено разположение или времева последователност. В агролесовъдните системи съществуват както екологични, така и икономически взаимодействия между различните компоненти. Има две основни агролесовъдни системи: едновременна и последователна. В едновременните системи дърветата и културите или животните растат заедно на един и същ парцел, докато в последователните системи културите и дърветата се редуват, като заемат по-голямата част от едно и също пространство, и по този начин конкуренцията между тях се свежда до минимум.

Агролесовъдството може също така да се отнася до специфични горскостопански практики, които допълват селскостопанските дейности, като например чрез подобряване на почвеното плодородие, намаляване на ерозията на почвата, подобряване на управлението на водосборния басейн или осигуряване на сянка и храна за селскостопанските животни ([25]).

В съображение 37 се припомня, че съгласно определенията на ФАО агролесовъдните системи не се считат за гори, а за използване за селскостопански цели, и че те обхващат различни ситуации, като например ситуации, при които културите се отглеждат под дървесно покритие, както и горско-растениевъдните, горско-пасищните и горско-растениевъдно-пасищните системи.

Тъй като в определението за „гора“ в член 2, точка 4 от Регламента на ЕС относно обезлесяването се изключва земята с преобладаващо „използване за селскостопански цели“, може да се стигне до заключението, че ако дадена площ се използва преобладаващо в „агролесовъдни системи“ за целите, посочени в съображение 37, тя не може да се счита за „гора“. В този случай и за целите на Регламента тази земя трябва да се счита за използвана за „селскостопански цели“. По отношение на спомагателните селскостопански дейности, включително агролесовъдните дейности в контекста на възстановяването, вижте раздел 2.

5. **Изясняване на земеползването в случай на множество видове земеползване на една и съща площ и на използването на поземлени регистри и кадастрални карти**

В случай че даден парцел съдържа както площ, попадаща в определението за „гора“, така и площ, която е „използвана за селскостопански цели“, двата вида площи трябва да се разглеждат поотделно. Площта, отговаряща на критериите на определението за „гора“, попада в обхвата на Регламента, докато площта, отговаряща на критериите за „използване за селскостопански цели“, не попада в обхвата на Регламента по отношение на преобразуването.

Не е от значение дали частта от парцела, използвана за селско стопанство, е по-голяма от частта от парцела, считана за гора съгласно определението. Например това означава, че ако в имот с площ 10 хектара има площ от 2 хектара, която може да се счита за горска площ по обективни критерии, а 8 хектара се обработват за селскостопански цели, тогава двата хектара гора се класифицират като гора, независимо от факта, че съставляват само 20 % от целия имот.

Когато се преценява дали даден парцел представлява гора, това дали той действително е горски имот следва да има предимство пред обозначението в имотните регистри и кадастралните карти. За да се докаже използване за селскостопански цели в миналото, поземлените регистри и кадастралните карти могат да бъдат допълнителни елементи, с които да се допълнят сателитните данни. Освен това плановете за управление на горите и регистрите на териториите, определени за горски, могат да бъдат полезни, когато се определя дали площта е гора без настояща дървесна покривка, особено в случай, че върху тази площ запасите са временно по-малки и няма дървесна покривка поради практика на управление на горите, природно бедствие или в първите години на залесяване. Обсерваторията на ЕС ([26]), предоставена от Комисията, е безплатен инструмент, който може да се използва от всички заинтересовани страни за определяне на горската покривка в световен мащаб през 2020 г. Обсерваторията обаче е неизключителна, незадължителна и няма правна стойност. Заинтересованите страни от публичния и частния сектор могат да използват всякакви карти, които сметнат за подходящи, за целите на своите надлежни проверки или проверки.

([24]) ФАО 2003 г. Multilingual Thesaurus on Land Tenure. Chapter 7. Land in an agricultural, pastoral and forestry context (Многоезичен речник за земевладението. Глава 7. Земята в контекста на селското стопанство, пасищата и горското стопанство).

([25]) Световна програма на ФАО за преброяване в селското стопанство, 2020 г., том 1, стр. 120, т. 8.12.12 и 8.12.13.

([26]) https://forest-observatory.ec.europa.eu/forest/gfc2020.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

КАК СЕ ПРИЛАГАТ НА ПРАКТИКА ТЪЛКУВАНИЯТА НА „ПУСКАНЕ НА ПАЗАРА“, „ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ПАЗАРА“ И „ИЗНОС“?

В следващите сценарии са очертани ситуации, при които физическо или юридическо лице се счита за оператор съгласно Регламента на ЕС относно обезлесяването.

[Освен ако не е посочено друго, операторите във всички сценарии по-долу отговарят за извършването на надлежна проверка по отношение на съответните продукти/стоки и за представянето на декларация за надлежна проверка (ДНП) чрез информационната система по Регламента на ЕС относно обезлесяването или за назначаването на упълномощен представител по член 6, който да представи ДНП от тяхно име.]

[Съгласно член 4, параграф 3 представянето на декларация за надлежна проверка (ДНП) предполага, че операторът или търговецът, който не е МСП, е извършил надлежна проверка, както е указано съгласно приложимите разпоредби на Регламента на ЕС относно обезлесяването, и поема отговорност за заключението съгласно член 3, че те [съответните стоки/продукти] не са свързани с обезлесяване и са произведени в съответствие с приложимото законодателство на държавата на производство.]

Сценарий 1 — Преработка на продукти

Установен в ЕС производител A (оператор, който не е МСП) е дружество, което купува палмово масло [код по ХС 1511] в трета държава и го внася в ЕС, където използва палмовото масло за производство на промишлени мастни алкохоли [код по ХС 3823 70]. След това продава промишлените мастни алкохоли на производител B в друга държава — членка на ЕС.

— Производител A е оператор, когато внася палмовото масло в ЕС (подава декларация за поставяне под митнически режим „допускане за свободно обращение“), тъй като палмовото масло е съответен продукт, попадащ в обхвата на приложение I към Регламента на ЕС относно обезлесяването. Това означава, че производител A трябва да извърши надлежна проверка по отношение на палмовото масло, да представи ДНП в информационната система и да включи референтния номер на ДНП в митническата декларация за допускане за свободно обращение.

— Производител A е оператор и когато пуска промишлените мастни алкохоли на пазара, тъй като промишлените мастни алкохоли са съответни продукти, попадащи в обхвата на приложение I към Регламента на ЕС относно обезлесяването. Това означава, че производител A трябва да представи отделна ДНП по отношение на промишлените мастни алкохоли, преди да ги пусне на пазара, в която съгласно член 4, параграф 9 може да се позове на референтния номер на предишната си ДНП.

Сценарий 2 — Опаковъчни материали

Сценарий 2а

Установен в ЕС производител C (оператор, който е МСП) внася грундирана крафтхартия [код по ХС 4810] от производител B, установен в трета държава, и я използва за опаковане на други продукти, които впоследствие се продават на пазара на Съюза.

— Производител C е оператор, когато внася крафтхартията в ЕС (т.е. подава декларация за поставяне под митнически режим „допускане за свободно обращение“), тъй като крафтхартията е съответен продукт, попадащ в обхвата на приложение I към Регламента на ЕС относно обезлесяването: въпреки че ще бъде използвана като опаковка, крафтхартията се внася като самостоятелен продукт (*сравнете със сценарий 2б*) и следователно трябва да бъде подложена на надлежна проверка. Производител C трябва да представи ДНП в информационната система и да включи референтния номер на ДНП в митническата декларация за допускане за свободно обращение.

— Производител C не е длъжен да извършва надлежна проверка или да представя ДНП по отношение на крафтхартията, когато тя впоследствие се използва за опаковане на други продукти, тъй като тя не се продава като самостоятелен продукт, а като опаковъчен материал (не придава на продукта неговия основен характер), и следователно не се регулира като съответен продукт съгласно Регламента на ЕС относно обезлесяването.

Сценарий 2б

Установено в ЕС дружество D (оператор, който е МСП) внася дървени рамки [код по ХС 4414] от трета държава и ги продава на установен в ЕС търговец на дребно E. Рамките са опаковани в картон.

— Дружество D е оператор, когато внася дървените рамки в ЕС (т.е. подава декларация за поставяне под митнически режим „допускане за свободно обращение“), тъй като дървените рамки са съответен продукт, попадащ в обхвата на приложение I към Регламента на ЕС относно обезлесяването. Това означава, че дружество D трябва да извърши надлежна проверка по отношение на дървените рамки, да представи ДНП в информационната система и да включи референтния номер на ДНП в митническата декларация за допускане за свободно обращение.

— Дружество D не е длъжно да извършва надлежна проверка или да представя ДНП по отношение на опаковката от картон, тъй като тя не е била внесена като самостоятелен продукт, а като опаковъчен материал (не придава на продукта неговия основен характер), и следователно не се регулира като съответен продукт съгласно Регламента на ЕС относно обезлесяването.

Сценарий 3 — Прехвърляне на собственост

Сценарий 3а

Установен в ЕС производител F (оператор, който не е МСП) купува сурови кожи от едър рогат добитък [код по ХС ex 4101] от доставчик H, който е установен извън ЕС. Съгласно договора собствеността незабавно се прехвърля на производител F, докато кожите все още се намират извън ЕС, и производител F ги внася в ЕС. След вноса в ЕС производител F преработва кожите в дъбени кожи [ХС ex 4104] и ги продава на установен в ЕС търговец на дребно I, който не е МСП (търговец).

— Производител F е оператор, когато внася суровите кожи от едър рогат добитък в ЕС (подава декларация за поставяне под митнически режим „допускане за свободно обращение“), тъй като суровите кожи от едър рогат добитък са съответен продукт, попадащ в обхвата на приложение I към Регламента на ЕС относно обезлесяването. Това означава, че производител F трябва да извърши надлежна проверка по отношение на суровите кожи, да представи ДНП в информационната система и да включи референтния номер на ДНП в митническата декларация за допускане за свободно обращение. Като част от извършената от него надлежна проверка по отношение на суровите кожи производител F трябва да включи информация за географското местоположение, отнасяща се до всички обекти, където е бил отглеждан едрият рогат добитък (в съответствие с член 9, параграф 1, буква г). В съответствие със съображение 39 производител F определя дали едрият рогат добитък, използван за производството на тези кожи, е бил хранен с друг съответен продукт, и, ако е така, извършва и необходимата надлежна проверка по отношение на фуража за добитъка.

— Производител F е оператор и когато пуска дъбените кожи на пазара, тъй като дъбените кожи са съответни продукти, попадащи в обхвата на приложение I към Регламента на ЕС относно обезлесяването. Това означава, че производител F трябва да представи отделна ДНП по отношение на тях, преди да ги продаде на търговец I. Производител F може да се позовава на съществуващата ДНП, свързана със суровите кожи, вече пуснати на пазара при вноса в ЕС.

— Като *търговец, който не е МСП*, търговец I има същите задължения за надлежна проверка, каквито има операторът. След като е установил, че е извършена надлежна проверка по отношение на суровите кожи от едър рогат добитък, търговец I е длъжен да представи отделна ДНП по отношение на дъбените кожи, закупени от производител F, преди да ги продаде на потребители или други участници надолу по веригата на доставки (т.е. да ги *предостави* на пазара на Съюза). В ДНП на търговец I може да се направи позоваване на съществуващата ДНП на производител F за дъбените кожи съгласно член 4, параграф 9.

[В този сценарий собствеността преминава от лице, установено извън ЕС, към лице, установено в ЕС, преди продуктът физически да е въведен на територията на ЕС]

Сценарий 3б

Установен в ЕС производител F (оператор, който не е МСП) купува дъбени кожи от едър рогат добитък [код по ХС ex 4104] онлайн от доставчик H, който е установен извън ЕС. Съгласно договора собствеността се прехвърля на производител F едва когато кожите бъдат доставени в неговата фабрика в ЕС. Корабен агент G внася кожите в ЕС от името на доставчик H и ги доставя до фабриката на производител F.

— Доставчик H е оператор, когато внася дъбените кожи от едър рогат добитък в ЕС (т.е. подава декларация за поставяне под митнически режим „допускане за свободно обращение“), тъй като те са съответен продукт, попадащ в обхвата на приложение I към Регламента на ЕС относно обезлесяването. Това означава, че доставчик H трябва да извърши надлежна проверка по отношение на кожите от едър рогат добитък, да представи ДНП в информационната система и да включи референтния номер на ДНП в митническата декларация за допускане за свободно обращение [или, съгласно член 6, параграф 1, да упълномощи корабен агент G да я представи в качеството си на упълномощен представител]. Като част от извършената от него надлежна проверка по отношение на кожите доставчик H трябва да включи информация за географското местоположение, отнасяща се до всички обекти, където е бил отглеждан едрият рогат добитък (в съответствие с член 9, параграф 1, буква г). В съответствие със съображение 39 доставчик H определя дали едрият рогат добитък, използван за производството на тези кожи, е бил хранен с друг съответен продукт, и, ако е така, извършва и необходимата надлежна проверка по отношение на фуража за добитъка.

— Производител F е първото физическо или юридическо лице, което предоставя съответните продукти на пазара на ЕС, и също се счита за оператор съгласно член 7, т.е. въпреки че всъщност не е оператор съгласно определението в член 2, точка 15, в член 7 се постановява, че той трябва да изпълнява същите задължения като оператора. Следователно съгласно член 4, параграф 9 производител F трябва да извърши надлежна проверка и да представи отделна ДНП в информационната система, преди да продаде съответните продукти на потребители или други участници надолу по веригата на доставки, в която ДНП може да се позове на ДНП на доставчик H.

[В този сценарий собствеността преминава от лице, установено извън ЕС, към лице, установено в ЕС, едва след като продуктът е въведен физически на територията на ЕС]

Сценарий 4 — Пускане на пазара в контраст с предоставяне на пазара

[В сценарии 4а, 4б, 4в и 4г е показана разликата между пускане и предоставяне на пазара на Съюза и са дадени примери за някои от обстоятелствата, при които предприятие надолу по веригата може да бъде оператор.]

Сценарий 4а

Установен в ЕС търговец на едро J (оператор, който е МСП) внася какао на прах [код по ХС 1805] от (неустановен в ЕС) производител от трета държава и го продава на установен в ЕС търговец на дребно K, който не е МСП. Търговец на дребно K внася допълнително какао на прах от трета държава (неустановен в ЕС производител) и го смесва с какаото на прах, закупено от търговец на едро J, за да го продава на крайни потребители в ЕС *(сравнете със сценарии 4б, 4в, 4г).*

— Търговец на едро J е оператор, когато внася какаото на прах в ЕС (т.е. подава декларация за поставяне под митнически режим „допускане за свободно обращение“) *(пуска го на пазара)*, тъй като какаото на прах е съответен продукт, попадащ в обхвата на приложение I към Регламента на ЕС относно обезлесяването. Това означава, че търговец на едро J трябва да извърши надлежна проверка по отношение на какаото на прах, да представи ДНП в информационната система и да включи референтния номер на ДНП в митническата декларация за допускане за свободно обращение.

— По отношение на какаото на прах, закупено от търговец на едро J, търговец на дребно K изпълнява ролята на търговец, тъй като това какао на прах вече е пуснато на пазара на Съюза. Като търговец, *който не е МСП,* търговец на дребно K има същите задължения за надлежна проверка, каквито има операторът, и е длъжен да представи ДНП по отношение на какаото на прах, закупено от търговец на едро J, преди да го продаде (*да го предостави*). Търговец на дребно K може съгласно член 4, параграф 9 да се позове на съществуващата ДНП на търговец на едро J за какаото на прах, след като потвърди, че надлежната проверка е била извършена правилно в съответствие с изискванията на Регламента на ЕС относно обезлесяването, но търговец на дребно K продължава да носи отговорност за съответствието.

— Търговец на дребно K е оператор по отношение на допълнителното какао на прах, което внася директно в ЕС (подава декларация за поставяне под митнически режим „допускане за свободно обращение“), тъй като какаото на прах е съответен продукт, попадащ в обхвата на приложение I към Регламента на ЕС относно обезлесяването, и търговец на дребно K пуска допълнителното какао на прах на пазара за първи път. Това означава, че търговец на дребно K трябва да извърши надлежна проверка по отношение на допълнителното какао на прах, да представи ДНП в информационната система и да включи референтния номер на ДНП в митническата декларация за допускане за свободно обращение.

Сценарий 4б

Установен в ЕС търговец на едро J (оператор, който е МСП) внася какао на прах [код по ХС 1805] от (неустановен в ЕС) производител от трета държава и го продава на установен в ЕС търговец на дребно K (търговец, който не е МСП). Търговец на дребно K препродава какаото на прах в ЕС.

— Търговец на едро J е оператор, когато внася какаото на прах в ЕС (т.е. подава декларация за поставяне под митнически режим „допускане за свободно обращение“), тъй като какаото на прах е съответен продукт, попадащ в обхвата на приложение I към Регламента на ЕС относно обезлесяването. Това означава, че търговец на едро J трябва да извърши надлежна проверка по отношение на какаото на прах, да представи ДНП в информационната система и да включи референтния номер на ДНП в митническата декларация за допускане за свободно обращение.

— Тъй като какаото на прах вече е пуснато на пазара от търговец на едро J и при условие, че търговец на дребно U нито го е преработил, нито е добавил нещо към него преди препродажбата, търговец на дребно K само *предоставя* съответен продукт. За целите на извършването на надлежна проверка и представянето на декларации за надлежна проверка съгласно член 4, параграфи 2 и 9 търговец на дребно K може да се позове на съществуваща ДНП, след като установи съгласно член 4, параграф 9, че надлежната проверка е била извършена правилно от търговец на едро J, но търговец на дребно K продължава да носи отговорност за съответствието.

Сценарий 4в

Установен в ЕС търговец на едро J (оператор, който е МСП) внася соево масло [код по ХС 1507] от (неустановен в ЕС) производител от трета държава и го продава на установен в ЕС търговец на дребно K (който е МСП). Търговец на дребно K препродава соевото масло в ЕС.

— Търговец на едро J е оператор, когато внася соевото масло в ЕС (т.е. подава декларация за поставяне под митнически режим „допускане за свободно обращение“), тъй като соевото масло е съответен продукт, попадащ в обхвата на приложение I към Регламента на ЕС относно обезлесяването. Това означава, че търговец на едро J трябва да извърши надлежна проверка по отношение на соевото масло, да представи ДНП в информационната система и да включи референтния номер на ДНП в митническата декларация за допускане за свободно обращение.

— Тъй като соевото масло вече е пуснато на пазара от търговец на едро J и при условие, че търговец на дребно K нито го е преработил, нито е добавил нещо към него преди да го препродаде, търговец на дребно K само *предоставя* съответен продукт. Тъй като търговец на дребно K е *МСП*, той няма същите задължения за надлежна проверка, каквито има операторът. Следователно съгласно член 5, параграф 2 търговец на дребно K трябва да събира и съхранява информацията, изисквана съгласно член 5 от Регламента на ЕС относно обезлесяването, но не е длъжен да представя ДНП по отношение на соевото масло, преди да го препродаде.

Сценарий 4г

Установен в ЕС търговец на едро J (оператор, който е МСП) внася какао на зърна [код по ХС 1801] от (неустановен в ЕС) производител от трета държава и го продава на установен в ЕС производител K (оператор, който не е МСП). Производител K използва какаото на зърна за производството на шоколадови блокчета [код по ХС 1806], който продава в ЕС.

— Търговец на едро J е оператор, когато внася какаото на зърна в ЕС (*подава декларация за поставяне под митнически режим „допускане за свободно обращение“*), тъй като какаото на зърна е съответен продукт, попадащ в обхвата на приложение I към Регламента на ЕС относно обезлесяването. Това означава, че търговец на едро J трябва да извърши надлежна проверка по отношение на какаото на зърна, да представи ДНП в информационната система и да включи референтния номер на ДНП в митническата декларация за допускане за свободно обращение.

— Производител K става оператор, когато продава шоколадовите блокчета, тъй като те също са съответен продукт, посочен в приложение I към Регламента на ЕС относно обезлесяването, и се пускат на пазара (*предоставят се за първи път*). За целите на извършването на надлежна проверка и представянето на декларации за надлежна проверка съгласно член 4, параграфи 2 и 9 търговец на дребно K може да се позове на съществуваща ДНП, след като установи съгласно член 4, параграф 9, че надлежната проверка е била извършена правилно от търговец на едро J, но търговец на дребно K продължава да носи отговорност за съответствието.

Сценарий 5 — Използване на съществуващи ДНП за позоваване

Установено в ЕС дружество L (оператор, който не е МСП), купува замразено месо от едър рогат добитък [код по ex ХС 0202] от установен в ЕС земеделски стопанин M (оператор, който е МСП), който е произвел едрия рогат добитък в ЕС. Земеделски стопанин M е закупил фуража за едрия рогат добитък от търговец на дребно W (оператор, който е МСП), който е извършил надлежна проверка. След това дружество L изнася замразеното месо от едър рогат добитък [код по ХС ex 0202] в трета държава. Месото не е преработено или смесено с други съответни продукти.

— Земеделски стопанин M е оператор, когато продава замразеното месо от едър рогат добитък на дружество L, и трябва да извърши надлежна проверка и да представи ДНП по отношение на месото от едър рогат добитък в информационната система преди продажба. Като част от извършената от него надлежна проверка по отношение на месото от едър рогат добитък земеделски стопанин M трябва да включи информация за географското местоположение, отнасяща се до всички обекти, където е бил отглеждан едрият рогат добитък (в съответствие с член 9, параграф 1, буква г). В съответствие със съображение 39 земеделски стопанин M определя дали едрият рогат добитък е бил хранен с друг съответен продукт, и, ако е така, следва да използва като доказателство съответните фактури, референтните номера на съответните декларации за надлежна проверка или друга съответна документация, получена от търговец на дребно W, посочваща, че фуражът не е свързан с обезлесяване.

— Дружество L е оператор, когато изнася месото от ЕС (т.е. подава декларация за поставяне под митнически режим износ). Поради това съгласно член 4, параграф 9 дружество L трябва да установи, че е извършена надлежна проверка по отношение на месото от едър рогат добитък, и да представи отделна ДНП, която може да съдържа позоваване на предишната ДНП, представена от земеделски стопанин M. Ако, вместо да изнася месото в трета държава, дружество L реши да го продаде в ЕС, дружество L ще изпълнява ролята на търговец, но по отношение на него ще се прилагат **същите** задължения като по-горе, тъй като съгласно член 5, параграф 1 търговците, които не са МСП, се считат за оператори, които не са МСП.

Сценарий 6 — Надлежна проверка за физически лица/микропредприятия

Установен в ЕС частен собственик на гора N (оператор, който е МСП) възлага на дружество от дърводобивния сектор O (оператор, който не е МСП) да отсече част от неговите дървета. Дружество O отсича дърветата, но трупите [код по ХС 4403] все още са собственост на частния собственик на гора N. След събирането на трупите частният собственик на гора N продава добитите трупи на дружество от дърводобивния сектор O. След това дружество от дърводобивния сектор O изпраща трупите в собствената си дъскорезница и ги пуска на пазара като нарязан дървен материал [код по ХС 4407].

— Собственик на гора N е оператор и трябва да извърши надлежна проверка, преди да пусне трупите на пазара. Въпреки това, тъй като собственик на гора N е *физическо лице/микропредприятие*, той има възможност да упълномощи следващия оператор или търговец надолу по веригата на доставки, който не е физическо лице/микропредприятие, да действа като упълномощен представител и да представи ДНП от негово име. В случай че собственик на гора N избере да упълномощи дружество O да представи ДНП от негово име, той съобщава съгласно член 6, параграф 3 на дружество O цялата информация, необходима, за да се потвърди, че е извършена надлежна проверка и че не е установен никакъв или е установен само незначителен риск. Собственик на гора N продължава да носи отговорност за съответствието.

— Дружество от дърводобивния сектор O е оператор, когато пуска на пазара нарязания дървен материал, който е съответно изделие от дървен материал, попадащо в обхвата на приложение I към Регламента на ЕС относно обезлесяването, произведено от трупи, добити в гората на собственик на гора N. Това означава, че дружество от дърводобивния сектор O трябва да удостовери, че е извършена надлежна проверка по отношение на трупите, и да подаде отделна ДНП към информационната система, преди да пусне на пазара нарязания дървен материал, произведен чрез нарязване на дърветата на собственик на гора N.

Сценарий 7 — Упълномощаване на трети страни като упълномощени представители

Установен в ЕС търговец на дребно P (оператор, който е МСП) внася пневматични гуми от каучук [код по ХС ex 4011] от трета държава (извън ЕС) и избира да упълномощи установеното в ЕС дружество Q за свой упълномощен представител, който да представи ДНП в качеството на доставчик на услуги за търговец на дребно P.

— Търговец на дребно P е оператор, когато внася гумите от каучук в ЕС (подава декларация за поставяне под митнически режим „допускане за свободно обращение“), тъй като гумите от каучук са съответен продукт, попадащ в обхвата на приложение I към Регламента на ЕС относно обезлесяването. Това означава, че търговец на дребно P трябва да извърши надлежна проверка по отношение на гумите от каучук, но той може, съгласно член 6, параграф 1, да упълномощи дружество Q да представи ДНП по отношение на гумите от негово име като упълномощен представител. Дружество Q не действа като член на веригата на доставки, то е само доставчик на услуги, който представя ДНП в информационната система от името на търговец на дребно P и, съгласно член 6, параграф 2, при поискване от компетентните органи предоставя копие от пълномощното. Търговец на дребно P продължава да носи отговорност за съответствието на гумите с член 3 от Регламента на ЕС относно обезлесяването.

Сценарий 8 — Обхват на продуктите

Установен в ЕС производител R (оператор, който е МСП) внася палмово масло [код по ХС 1511] от (неустановени в ЕС) производители от трети държави в ЕС и го преработва в своята фабрика в сапун [код по ХС 3401], който продава в ЕС.

— Производител R е оператор, когато внася палмовото масло в ЕС (подава декларация за поставяне под митнически режим „допускане за свободно обращение“), тъй като палмовото масло е съответен продукт, попадащ в обхвата на приложение I към Регламента на ЕС относно обезлесяването. Това означава, че R трябва да извърши надлежна проверка, да представи ДНП в информационната система и да включи референтния номер на ДНП в митническата декларация за допускане за свободно обращение.

— Когато обаче продава сапуна, производител R не е длъжен да извършва надлежна проверка или да представя ДНП по отношение на палмовото масло, съдържащо се в сапуна, тъй като самият сапун не е съответен продукт, посочен в приложение I към Регламента на ЕС относно обезлесяването.

Сценарий 9 — Пускане на съответни продукти на пазара от оператор, който е МСП

Сценарий 9а

Установен в ЕС търговец на соя S (търговец, който не е МСП) купува семена от соя [код по ХС 1201], които вече са пуснати на пазара от друго дружество. Установеният в ЕС търговец S, който не е МСП, продава семената от соя на установено в ЕС дружество T (оператор, който е МСП). Дружество T създава от семената от соя брашно от семена от соя [код по ХС 1208 10] и го продава.

— Търговец S е търговец, който не е МСП, когато продава (*предоставя*) семената от соя на дружество T, тъй като семената от соя са съответен продукт, попадащ в обхвата на приложение I към Регламента на ЕС относно обезлесяването. Това означава, че търговец S трябва да установи, че е извършена надлежна проверка по отношение на семената от соя, и да представи нова ДНП в информационната система, преди да продаде семената от соя на дружество T.

— Дружество T е оператор, когато пуска брашното от семена от соя на пазара, като го продава, тъй като е преработило семената от соя в нов продукт (брашно от семена от соя), който е съответен продукт с отделен код по ХС съгласно приложение I към Регламента на ЕС относно обезлесяването. Тъй като тази продажба от страна на дружество T е пускане на пазара (*представяне за първи път*) на нов съответен продукт, дружество T е оператор. Като предприятие, което е МСП, съгласно член 4, параграф 8 от дружество T не се изисква да извършва надлежна проверка, преди да пусне брашното от семена от соя на пазара, нито да представя декларация за надлежна проверка в информационната система, тъй като брашното от семена от соя е произведено от семена от соя, които вече са преминали надлежна проверка и за които вече е представена декларация за надлежна проверка от търговец S, но дружество T продължава да носи отговорност за съответствието.

Сценарий 9б

Установен в ЕС частен собственик на гора U (оператор, който е МСП) отрязва част от собствените си дървета. След това обработва трупите и създава персонализирани дървени рамки за снимки [код по ХС 4414] от трупите в собственото си предприятие, за да продава дървените рамки за снимки директно на крайни потребители.

— Собственик на гора U е оператор и трябва да извърши надлежна проверка, преди да пусне на пазара добитите трупи [код по ХС 4403] за преработката им в дървени рамки за снимки, и да представи ДНП в информационната система.

— Собственик на гора U е оператор, когато пуска на пазара персонализираните дървени рамки за снимки, които създава, тъй като персонализираните дървени рамки за снимки са съответен продукт, попадащ в обхвата на приложение I към Регламента на ЕС относно обезлесяването, и това е *първото* им предоставяне на пазара. Собственик на гора U е оператор, който е МСП, следователно съгласно член 4, параграф 8 той не трябва нито да извършва надлежна проверка, нито да представя в информационната система нова декларация за надлежна проверка по отношение на дървените рамки за снимки, тъй като те са произведени от трупи, които вече са преминали надлежна проверка и за които в информационната система вече е представена ДНП.

[Ако в горния сценарий 9б собственик на гора U беше отсякъл част от дърветата си, за да създаде персонализирани рамки за снимки за собствена употреба в дома си, той нямаше да бъде оператор и следователно нямаше да има задължения съгласно Регламента на ЕС относно обезлесяването. Същото би било вярно, ако той беше преработил дърветата в други съответни продукти за лична употреба, като стълбове за оградата си или мебели за къщата си.]

Сценарий 10 — Съответни продукти, предлагани за продажби онлайн или чрез други средства за продажби от разстояние

Установено в ЕС лице V (търговец, който е МСП) купува дървени рамки за снимки [код по ХС 4414] за последваща продажба чрез своя онлайн занаятчийски магазин в процеса на търговска дейност. Дървените рамки за снимки вече са преминали надлежна проверка, извършена от оператор Z.

— Лице V е търговец, когато предоставя на пазара дървените рамки за снимки, или оператор в случай на износ на дървените рамки за трета държава, тъй като дървените рамки са съответен продукт съгласно приложение I към Регламента на ЕС относно обезлесяването. Регламентът на ЕС относно обезлесяването *не* съдържа разпоредба, съгласно която обикновеното предлагане за продажба онлайн или чрез други средства за продажба от разстояние се счита за предоставяне на пазара или износ. Лице V трябва да спазва Регламента на ЕС относно обезлесяването, преди да сключи договор за покупка с купувача на дървените рамки за снимки.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ПРИМЕРИ ЗА ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ЗА НАДЛЕЖНА ПРОВЕРКА ПО ОТНОШЕНИЕ НА СЪСТАВНИ ПРОДУКТИ, ПОПАДАЩИ В ОБХВАТА НА ПРИЛОЖЕНИЕ I КЪМ РЕГЛАМЕНТА НА ЕС ОТНОСНО ОБЕЗЛЕСЯВАНЕТО

Пример 1: Изискванията за предоставяне на информация и за надлежна проверка са изпълнени по отношение на съответния продукт и на всички части, които съдържат или са произведени от други съответни продукти.

<table>
<tr><td>Вид продукт</td><td colspan="4">Обем</td><td>Извършена ли е надлежна проверка по отношение на съответния продукт?</td></tr>
<tr><td>Напълно сглобени офис мебели (код по ХС 9403)</td><td colspan="4">1 500 броя</td><td>Да, операторът е извършил надлежна проверка в съответствие с член 8 от Регламента на ЕС относно обезлесяването, включително е изпълнил изискванията за предоставяне на информация, съдържащи се в член 9 (вижте по-долу), и е представил декларация за надлежна проверка.</td></tr>
<tr><td>Част от съответния продукт (компонент)</td><td colspan="4">Информация относно съответните части от продукта (съгласно член 9)</td><td rowspan="2">Обхванатa ли е частта от съответния продукт от декларация за надлежна проверка (ДНП)?</td></tr>
<tr><td></td><td>Описание</td><td>Биологичен вид</td><td>Държава на производство</td><td>Географски местоположения на стоката</td></tr>
<tr><td>Корпус</td><td>плочи от дървесни частици (код по ХС 4410)</td><td>Сребрист смърч (Picea sitchensis)</td><td>Държава — членка на ЕС</td><td>Множество насаждения. Всички географски местоположения са известни.</td><td>Да: операторът се е позовал на съществуващите ДНП, след като е удостоверил, че надлежната проверка е извършена правилно.</td></tr>
<tr><td>Лице и гръб</td><td>фурнир 0,5 mm (код по ХС 4408)</td><td>Обикновен бук (Fagus sylvatica)</td><td>Държава — членка на ЕС</td><td>Частни собственици на гори. Всички географски местоположения са известни.</td><td>Да: операторът се е позовал на съществуващите ДНП, след като е удостоверил, че надлежната проверка е извършена правилно.</td></tr>
</table>

Пример 2: Изискванията за предоставяне на информация и за надлежна проверка са изпълнени по отношение на съответния продукт и на всички части, които съдържат или са произведени от други съответни продукти

Вид продукт	Обем	Извършена ли е надлежна проверка по отношение на съответния продукт?
Сладкарски изделия на шоколадова основа (код по ХС 1806)	2 000 kg	Да, операторът е извършил надлежна проверка в съответствие с член 8 от Регламента на ЕС относно обезлесяването, включително е изпълнил изискванията за предоставяне на информация, съдържащи се в член 9 (вижте по-долу), и е представил декларация за надлежна проверка.

Част от съответния продукт (компонент)	Информация относно съответните части от продукта (съгласно член 9)			Обхванатa ли е частта от съответния продукт от декларация за надлежна проверка (ДНП)?
	Описание	Държава на производство	Географски местоположения на стоката	
Съставка	Масло от какао (код по ХС 1804)	Няколко трети държави	Множество земеделски стопанства/дребни земеделски стопанства. Всички географски местоположения са известни.	Да. Не е била налична съществуваща ДНП, поради което операторът е извършил надлежна проверка по отношение на тази част от съответния продукт.
Съставка	Какаова маса (код по ХС 1803)	Няколко трети държави	Множество земеделски стопанства/дребни земеделски стопанства. Всички географски местоположения са известни	Да: операторът се е позовал на съществуващите ДНП, след като е удостоверил, че надлежната проверка е извършена правилно.

Пример 3: Изискванията за предоставяне на информация и за надлежна проверка не са изпълнени по отношение на съответния продукт и на всички части, които съдържат или са произведени от други съответни продукти. Съответният продукт не може да бъде пуснат на пазара, тъй като географските местоположения на стоките, свързани с един съответен продукт в съставния продукт, са неизвестни.

Вид продукт	Обем				Извършена ли е надлежна проверка по отношение на съответния продукт?
Шперплат (код по ХС 4412)	8 500 m^3				Да, извършена е надлежна проверка, но тъй като в хода на извършването ѝ е установено, че необходимата информация за географското местоположение не е налична, съответният продукт не може да бъде пуснат на пазара.
Част от съответния продукт (компонент)	Информация относно съответните части от продукта (съгласно член 9)				Обхванатa ли е частта от съответния продукт от декларация за надлежна проверка (ДНП)?
	Описание	Биологичен вид	Държава на производство	Географски местоположения на стоката	
Лице и гръб	Фурнирни листове (код по ХС 4408)	Бинтангор (*Calophyllum* spp.)	Трета държава	Множество концесии. Всички географски местоположения са известни.	Да: операторът се е позовал на съществуващите ДНП, след като е удостоверил, че надлежната проверка е извършена правилно.
Корпус	Фурнирни листове (код по ХС 4408)	Топола (*Populus* sp.)	Трета държава	Дърводобивни участъци в земеделски стопанства. Географските местоположения не са посочени/не са известни.	Не: не е възможно да се изпълнят задълженията за надлежна проверка, без да са известни географските местоположения.

Пример 4: Изискванията за предоставяне на информация и за надлежна проверка не са изпълнени по отношение на съответния продукт и на всички части, които съдържат или са произведени от други съответни продукти. Съответният продукт не може да бъде пуснат на пазара, тъй като географските местоположения на стоките, свързани с един съответен продукт в съставния продукт, са неизвестни, а по отношение на друг съответен продукт не е налична информация за биологичните видовете.

Вид продукт	Обем				Извършена ли е надлежна проверка по отношение на съответния продукт?
Хартия, използвана за писане (90 g/m2) (код по ХС 4802)	1 200 тона				Да, надлежната проверка е извършена, но информацията, необходима като част от този процес, не е налична, така че съответният продукт не може да бъде пуснат на пазара.
Част от съответния продукт (компонент)	Информация относно съответните части от продукта (съгласно член 9)				Обхванати ли е частта от съответния продукт от декларация за надлежна проверка (ДНП)?
	Описание	Биологичен вид	Държава на производство	Географски местоположения на стоката	
Маса	Маса с къси влакна (код по ХС 47)	*Acacia mangium*	Трета държава	Горско насаждение. Географското местоположение е известно.	Да: операторът се е позовал на съществуващите ДНП, след като е удостоверил, че надлежната проверка е извършена правилно.
Маса	Маса с къси влакна (код по ХС 47)	Смесени тропически широколистни дървета от неизвестни видове	Трета държава	Горски насаждения. Всички географски местоположения са известни.	Не: не е възможно да се изпълнят задълженията за надлежна проверка, без да се установят всички биологични видове в изделията от дървен материал.
Маса	Маса с дълги влакна (код по ХС 47)	*Pinus radiata*	Трета държава	Горски насаждения. Географските местоположения не са посочени/не са известни.	Не: не е възможно да се изпълнят задълженията за надлежна проверка, без да са известни географските местоположения.

Пример 5: Изискванията за предоставяне на информация и за надлежна проверка не са изпълнени по отношение на съответния продукт и на всички части, които съдържат или са произведени от други съответни продукти. Съответният продукт не може да бъде пуснат на пазара, тъй като при надлежната проверка, извършена по отношение на един съответен продукт в съставния продукт, е установено, че той е свързан с обезлесяване.

Вид продукт	Обем	Извършена ли е надлежна проверка по отношение на съответния продукт?
Сладкарски изделия на шоколадова основа (код по ХС 1806)	900 kg	Да, надлежната проверка е извършена, но не е възможно да се потвърди, че продуктите не са свързани с обезлесяване, така че съответният продукт не може да бъде пуснат на пазара.

Част от съответния продукт (компонент)	Информация относно съответните части от продукта (съгласно член 9)			Обхванатa ли е частта от съответния продукт от декларация за надлежна проверка (ДНП)?
	Описание	Държава на производство	Географски местоположения на стоката	
	Масло от какао (код по ХС 1804)	Няколко трети държави	Множество земеделски стопанства/дребни земеделски стопанства. Всички географски местоположения са известни	Да: операторът се е позовал на съществуващите ДНП, след като е удостоверил, че надлежната проверка е извършена правилно.
	Какаова маса (код по ХС 1803)	Няколко трети държави	Множество земеделски стопанства/дребни земеделски стопанства. Всички географски местоположения са известни	Да: операторът се е позовал на съществуващите ДНП, след като е удостоверил, че надлежната проверка е извършена правилно.
	Какао на прах (код по ХС 1805)	Няколко трети държави	Множество земеделски стопанства. Всички географски местоположения са известни.	Не. Надлежна проверка е извършена, но в някои местоположения е било налице обезлесяване след крайната дата, следователно компонентът не отговаря на изискванията по член 3 и е забранен.